

APSTIPRINĀTS:
ar Siguldas novada pašvaldības domes
2025. gada lēmumu
(prot. Nr.. §)

SIGULDAS NOVADA SADARBĪBAS TERITORIJAS CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

SATURS

Nr. p.k.	Nosaukums	Lpp.
1.	Ievads.	6-7
2.	Siguldas novada sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums.	8-11
3.	Siguldas novadā iespējamie riski, ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji.	12-19
4.	Kopsavilkums par risku novērtēšanu.	19-150
4.1.	Ēku un būvju sabrukšana. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	19-29
4.2.	Avārijas siltumapgādes sistēmā. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	29-37
4.3.	Avārijas ūdensapgādes sistēmā. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	38-48
4.4.	Avārijas kanalizācijas sistēmā. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	49-60
4.5.	Plūdi. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	60-74
4.6.	Zemes nogruvumi. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	75-79

4.7.	Vētras viesuļi, krasas vēja brāzmas. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	80- 86
4.8.	Radiācijas avārijas. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	87-98
4.9.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	99-112
4.10.	Mežu un kūdras purvu ugunsgrēks. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	113-121
4.11.	Epizootijas. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	122-130
4.12.	Epifitotijas. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	131-139
4.13.	Epidēmijas. Pandēmijas. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	140-145
4.14.	Elektrotīklu bojājumi. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi. Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.	146-150
5.	Agrīnā brīdināšana un iedzīvotāju informēšana	151-152
6.	Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas.	153-159
7.	Karš, militārs iebrukums vai to draudi.	160- 163

8	Pašvaldības civilās aizsardzības darbības pasākumi militāra iebrukuma gadījumā vai kara laikā.	164- 165
Pielikumi		
1	Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas nolikums. (Ierobežota pieejamība)	1-8
2	Siguldas novada pašvaldības trauksmes gatavības plāns. (Ierobežota pieejamība)	1-20
3	Evakuācijas koordinēšanas grupa. (Ierobežota pieejamība)	1 - 21
4.	Evakuācijas atteikuma paraugs.	1
5	Pagaidu izmitināšana. (Ierobežota pieejamība)	1-5
6	SNP ēkas, kuru pagrabstāvus var izmantot kā patvertni.	1-2
7.	Pārtikas un ūdens resursi Siguldas novadā. (Ierobežota pieejamība)	1-11
8.	NBS atbalsta grupa. (Ierobežota pieejamība)	1-15
9.	Pulcēšanās vietas.	1-5
10.	Ārstniecības iestādes, ārstniecības personāls un veterinārās klīnikas. (Ierobežota pieejamība)	1-8
11.	Apsardzes firmas. (Ierobežota pieejamība)	1
12.	Siguldas novada karte.	1
13.	Pretmobilitātes resursi. (Ierobežota pieejamība)	1- 10
14.	Sakaru, siltumapgādes, ūdens apgādes, gāzes, elektroenerģijas komersanti. (Ierobežota pieejamība)	1-3
15.	Siguldas novada pašvaldības teritorijā esošās kritiskās infrastruktūras. (Ierobežota pieejamība)	1-12

16.	Mednieku klubi un biedrības. (Ierobežota pieejamība)	1-3
17.	Degvielas uzpildes stacijas Siguldas novada teritorijā. (Ierobežota pieejamība)	1-2
18.	Pašvaldības resursi. (Ierobežota pieejamība)	1-8
19.	Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrību resursi. (Ierobežota pieejamība)	1-3
20.	Kritušo karavīru meklēšana. (Ierobežota pieejamība)	1-2
21.	Kārtība kādā tiek pieprasītas valsts materiālās rezerves.	1-4
22.	Tehniskā infrastruktūra (karte).	1
23.	Primāri evakuējamie objekti. (Ierobežota pieejamība)	1-3
24.	Ēdināšanas, pirmās nepieciešamības preču, sociālās un psiholoģiskās palīdzības nodrošināšanas grupa. Ierobežota	1-38
25.	Kritiskā personāla saraksts. Ierobežota	1-5
26.	Iedzīvotāju un uzņēmēju piedāvātie resursi evakuācijas nodrošināšanai un pretmobilitātes pasākumiem. Ierobežota	1-7

Civilās aizsardzības plāna tekstā lietotie saīsinājumi

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde LVĢMC - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs NBS – Nacionālie bruņotie spēki

PP – Pašvaldības policija STCAK – Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija VAAD - Valsts augu aizsardzības dienests

VARAM - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

VVD – Valsts vides dienests VMD – Valsts meža dienests ZM – Zemkopības ministrija

I

Ievads.

Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu civilā aizsardzība ir pasākumu kopums, kuru īsteno valsts, pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā. Lai pēc iespējas pilnīgāk nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību un aizsardzību katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikta civilās aizsardzības sistēmas un katastrofas pārvaldīšanas subjektu kompetence.

Civilās aizsardzības sistēmas darbība valsts un reģionāla mēroga katastrofās, katastrofas draudu gadījumā, kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā tiek koordinēta, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru.

Civilās aizsardzības sistēmas uzdevumi ir:

1. nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību;
2. pēc iespējas nodrošināt sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā;
3. savlaicīgi prognozēt katastrofas draudus;
4. plānot un savlaicīgi veikt preventīvos pasākumus;
5. sniegt palīdzību katastrofā cietušajiem un mazināt kaitējumu, ko katastrofa radījusi vai var radīt cilvēkiem, videi un īpašumam;
6. plānot un veikt atjaunošanas pasākumus;
7. normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt un saņemt starptautisko palīdzību;
8. atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

Saskaņā ar Ministru kabineta 26.09.2017. noteikumu Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” prasībām, lai veiksmīgi koordinētu pasākumus katastrofas un katastrofas draudu gadījumā, kā arī

veicināt civilās aizsardzības, katastrofas pārvaldīšanas vai katastrofas pārvaldīšanas koordinēšanas jautājumu risināšanu, ir izveidota Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija.

Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām nodrošina novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekta izstrādi.

Siguldas novada sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības plānā, izvērtējot katastrofu iespējamības riskus, kuri saistīti ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmās, iespējamām plūdiem, ķīmisko un radioaktīvo vielu noplūdes avārijām, zemes nogruvumiem, viesuļvētrām, epizootijām, epifitotijām, epidēmijām, paredzēta katastrofas pārvaldīšana Siguldas novada teritorijā. Izvērtētas iespējas nodrošināt iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, kā arī šo iedzīvotāju uzskaites, pagaidu izmitināšanas, ēdināšanas un sociālās aprūpes iespējas.

Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns ir dokuments, kurš sagatavots, ņemot vērā risku novērtējumu, un kurā noteikti katastrofas pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji.

Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānu apstiprina Siguldas novada pašvaldības dome ne retāk kā reizi četros gados.

Civilās aizsardzības plāns tiek precizēts pēc nepieciešamības, ņemot vērā:

1. Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas iesniegtos priekšlikumus par sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā nepieciešamajiem grozījumiem;
2. grozījumus normatīvajos aktos;
3. citus faktorus, kuri var ietekmēt plānā iekļauto uzdevumu izpildi.

Jāņem vērā, ka katram apdraudējumam ir sava specifika, bet izstrādātajā plānā ir aprakstītas standartdarbības.

Lai apgūtu nepieciešamās iemaņas rīcībai apdraudējuma gadījumos, kā arī pārbaudītu sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā iekļauto informāciju, jārīko civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācības.

II

Siguldas novada sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums.

2.1. Siguldas novada administratīvi teritoriālais sadalījums.

2.1.1. Latvijas 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas gaitā 2021. gada 1. jūlijā izveidots Siguldas novads, kurā ietilpst sekojošās teritorijas vienības: Allažu pagasts, Inčukalna pagasts, Krimuldas pagasts, Lēdurgas pagasts, Mālpils pagasts, Mores pagasts, Siguldas pagasts un Siguldas pilsēta.

karte Nr.1.

2.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits.

2.2.1. Siguldas novada sadarbības teritorijā nav ieslodzījumu vietu.

2.2.2. Kopējais iedzīvotāju skaits Siguldas novadā uz 01.01.2025 g. – 32990 cilvēki, kopējais bērnu skaits – 7424 bērni
(avots- <https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2025gada>).

Iedzīvotāju skaits un blīvums lielākās apdzīvotās vietās.

tabula Nr.1

Nr.p.k.	Nosaukums	Iedzīvotāju skaits	Blīvums iedz./km²
1	Allažu pagasts	1814	11,6
2	Inčukalna pagasts	4837	42,0
3	Krimuldas pagasts	3914	20,3
4	Lēdurgas pagasts	1253	8,3
5	Mālpils pagasts	3694	15,2
6	Mores pagasts	608	7,3
7	Siguldas pagasts	1490	14,1
8	Siguldas pilsēta	15380	649,6

Bērnu skaits un vecuma struktūra pašvaldībās pagastu dalījumā

tabula Nr.2

Nr.p.k.	Nosaukums	Bērnu skaits no 0-6 gadu vecumam	Bērnu skaits no 7-18 gadu vecumam	Kopā
1	Allažu pagasts	117	237	354
2	Inčukalna pagasts	327	640	967
3	Krimuldas pagasts	287	530	817
4	Lēdurgas pagasts	67	144	211
5	Mālpils pagasts	215	487	702
6	Mores pagasts	36	93	129
7	Siguldas pagasts	125	232	357
8	Siguldas pilsēta	1389	2498	3887

2.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas.

2.3.1. Blakus esošās pašvaldības - austrumos Cēsu novads, ziemeļos Limbažu novads, rietumos Saulkrastu, Ādažu un Ropažu novadi, dienvidos Ogres novads.

2.3.2. Blakus esošās sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas – Ādažu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija, Cēsu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija, Ropažu novada sadarbības teritorijas

civilās aizsardzības komisija, Saulkrastu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija, Limbažu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija, Ogres novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija.

karte Nr.2

III

Siguldas novadā iespējamie riski, ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju.

- 3.1. **Katastrofas draudi** — situācija, kad risku novērtējums, prognozes, informācija vai citi apstākļi pamatoti liecina par katastrofas iespējamību.
- 3.2. Kopējais katastrofu novērtējums Siguldas novadā ir atspoguļots Civilās aizsardzības plāna risku matricā (skatīt tabulu nr.2.).
- 3.3. Lai nodrošinātu vienotu pieeju katastrofu risku novērtēšanā, tika izmantota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izstrādātā riska novērtēšanas metodika (rekomendācijas)⁵.
- 3.4. Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā.
- 3.5. Visiem apdraudējumiem ir apzināti katastrofas pārvaldīšanas pasākumi (preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi), kuri iekļauti Valsts civilās aizsardzības plāna pielikumos (skatīt. 26.08.2020. gada Ministru kabineta rīkojums Nr. 476 “Par Valsts civilās aizsardzības plānu”).

Siguldas novada iespējamo katastrofu risku kopsavilkums (risku matrica)

tabula Nr.2.

Varbūtības / ticamības līmenis ↓	Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
<i>Ļoti augsts</i>		Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Epizootijas		
<i>Augsts</i>			Pali un plūdi Karstums Apledojums Sabiedriskās nekārtības Iekšējie nemieri	Epidēmija, pandēmija	
<i>Vidējs</i>	Autotransporta avārija Zemes nogruvumi	Pārvades elektrotīklu bojājumi Dzelzceļa transporta katastrofa	Stiprs sals Lietusgāzes un ilgstošas lietavas Pērkonu negaiss un krusa	Vējuzplūdi Sadales elektrotīklu bojājumi Ugunsgrēki ēkās un būvēs	

			Viesuļi Sausums Sniegs un putenis		
<i>Zems</i>		Epifitotijas	Būvju sabrukums Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā Slapja sniega nogulums		
<i>Ļoti zems</i>	Zemestrīces	Terora akti Radiācijas avārija	Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā	Bioloģisko vielu negadījums Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	
Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	<i>Maznozīmīgas sekas</i>	<i>Nozīmīgas sekas</i>	<i>Vidējas sekas</i>	<i>Smagas sekas</i>	<i>Katastrofālas sekas</i>

Avots: <https://www.vugd.gov.lv/lv/media/340/download>

4. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

4.1. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums nosaka katastrofas pārvaldīšanas pamatprincipus un atbildīgās institūcijas par katastrofas pārvaldīšanu.

4.2. Ministrijas un pašvaldības koordinēs attiecīgu apdraudējumu katastrofu pārvaldīšanu atbilstoši to kompetencei, kas noteikta likuma 6.pantā.

4.3. Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6. pantā noteikto, pašvaldības koordinē katastrofas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kuras saistītas ar ēku un būvju sabrukšanu, avāriju siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā.

4.4. Pamatojoties uz risku novērtējumu, nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus, izstrādā attiecīgās jomas attīstības plānošanas dokumentus, tiesību aktus un citus dokumentus.

4.5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs atkarībā no katastrofas veida tiek noteikts valsts civilās aizsardzības plāna 27. pielikumā (skatīt tabulu nr.3) un Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā (skatīt tabulu nr.4).

Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

tabula Nr.3

Nr.p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus un purvus	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
2.	Ugunsgrēku dzēšana mežos un purvos	Valsts meža dienests
3.	Glābšanas darbi, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
4.	Glābšanas darbi jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
5.	Pretplūdu pasākumi	Pašvaldība
6.	Evakuācijas pasākumi	Pašvaldība
7.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
8.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
9.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
10.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde, izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsība un glābšanas dienests
11.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu noplūde jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai	Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krasta apsardzes dienests
12.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojums jūras krastā	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
13.	Radiācijas negadījums (incidents), radiācijas avārija un kodolavārija	Vietēja mēroga radiācijas avārijās –Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs

		Reģionāla vai valsts mēroga radiācijas avārijās – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
14.	Bīstamo atkritumu (sadzīves) apsaimniekošana	Pašvaldība
15.	Bīstamo atkritumu (bezsaимnieku) apsaimniekošana	Valsts vides dienests
16.	Elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls", AS "Augstsprieguma tīkls"
17.	Avārijas gāzes apgādes sistēmās	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Komersanti, kuri nodrošina patērētājus ar sašķidrinātas naftas gāzes baloniem
18.	Zemestrīce	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
19.	Terora akts	Valsts drošības dienests
20.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
21.	Iekšējie nemieri	Valsts policija
22.	Avārijas siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās	Pašvaldība
23.	Dzelzceļa transporta vai dzelzceļa infrastruktūras avārijas	VAS "Latvijas dzelzceļš"
24.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija	VSIA "Latvijas Valsts ceļi" uz valsts autoceļiem Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
25.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robežsardze

26.	Transporta avārija iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
27.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā	Valsts policija
28.	Avārija maģistrālo gāzes vadu infrastruktūrā	AS "Conexus Baltic Grid"
29.	Avārija hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju, hidrotehnisko būvju, ostu un jūras hidrotehnisko inženierbūvju vai polderu infrastruktūrā	Hidrotehnisko būvju valdītājs
30.	Zemes nogrūvums	Zemesgabala īpašnieks (fiziska vai juridiska persona, valsts vai pašvaldības institūcija)
31.	Avārija maģistrālo naftas un naftas produktu cauruļvadu infrastruktūrā	SIA "LatRosTrans"

Avots: 27.pielikums Valsts civilās aizsardzības plānam (Plāna pielikums MK [15.01.2024.](#) rīkojuma Nr. 27 redakcijā)

Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji Siguldas novadā

tabula Nr.4

Nr.p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Iedzīvotāju, pašvaldības iestāžu un struktūrvienību apziņošana.	Komunikācijas pārvaldes vadītājs.
2.	Iedzīvotāju evakuācija un izmitināšana	Izpilddirektors
3.	Iedzīvotāju nodrošināšana ar pirmās nepieciešamības un pārtikas precēm	Sociālā dienesta vadītājs

4.	Ēku un būvju sabrukšana, avārija siltumapgādē, ūdensapgādē, notekūdeņu vai kanalizācijas sistēmā.	Izpilddirektora vietnieks, centrālās pārvaldes vadītājs
5.	Atbalsts NBS	Izpilddirektora vietnieks, centrālās pārvaldes vadītājs
6.	Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana	Turaidas muzejrezervāta pieminekļu un infrastruktūras uzturēšanas nodaļas vadītājs
7.	Sabiedriskās kārtības un apsardzes nodrošināšana	Pašvaldības policijas priekšnieks
8.	Darbs ar NVO	Siguldas novada Digitālā centra direktora vietnieks operatīvās komunikācijas jomā
9.	Transporta nodrošinājums	Transporta pārvaldes Transporta pārraudzības speciālists

IV

Kopsavilkums par risku novērtēšanu.

Lai nodrošinātu vienotu pieeju katastrofu risku novērtēšanā, tika izmantota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izstrādātā katastrofu riska novērtēšanas rekomendācija, process un metode (avots- <https://www.vugd.gov.lv/lv/media/340/download>).

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā.

4.1. Risku scenārijs. Ēku un būvju sabrukšana.

Ēkas un būves var iedalīt četrās grupās: ēkas, kas celtas 20. gs. un nav renovētas; ēkas, kas celtas 20. gs. un ir renovētas; ēkas, kas celtas 21. gs.; jaunceltnes.

Ēku un būvju sabrukšanas iemesli var būt: ēku un būvju ekspluatācijas noteikumu neievērošana, konstrukcijas elementu nestspējas zudums, stiprinājumu vietu bojājumi dažādu iemeslu dēļ – konstruktīvās kļūdas, būvniecības vai tehnisko darbu laikā pielaistas kļūdas (montāža un demontāža, tehnoloģijas noteikumu pārkāpšana), būvmateriālu novecošana, uguns iedarbība, eksplozija, terora akti (spridzekļa ievietošana), dabas stihiju iedarbība (zemestrīce, viesuļvētras, zibens spēriens, lietus, sniegs, zemes nogrūvumi un c.).

Vētru intensitātes palielināšanās rada apdraudējuma pieaugumu trijos veidos. Tieša ietekme uz ēkām ir apdraudējumā jumtu konstrukciju noturībai, kā arī no bojājumiem no vētrās lūzušiem kokiem un lidojošām atlūzām. Tiešās sekas ir fasādes un jumtu konstrukciju bojājumi.

Virsnormas strauji sniega nokrišņi var radīt pārslodzes pieaugumu uz ēku jumtiem no sniega segas. Apdraudējuma mērogu būtiski ietekmē divi faktori – cik strauji sniegs sasnieg un kāda ir āra temperatūra. Ja bieza sniega sega veidojas lēnām, ievainojamība uzskatāma par mazāku, jo ēku apsaimniekotājiem ir iespēja reaģēt, sniegu no jumtiem notīrot. Savukārt, temperatūras svārstībām ap nulli ir kritiska nozīme, jo mitra sniega sega rada 3-5 reizes lielāku slodzi.

Trešais klimatiskais faktors, kas var ietekmēt apdraudējumu, ir vējš, kā rezultātā uz jumtiem atsevišķās vietās var veidoties sniega sanesumi, taču tas ļoti atkarīgs no vēja virziena un ēkas jumtu īpatnībām.

Attiecībā uz sekām infrastruktūrai izdalāmas divu veidu ietekmes – kritiskā situācijā jumtu konstrukcijas var neizturēt slodzi un iebrukt, taču slodzes ietekmē veidojas arī mikroplaisas, kā rezultātā mitrums iesūcas ēkas konstrukcijās un paātrina bojāšanos un nolietošanos. Otru faktoru paātrina arī temperatūras svārstības ap nulli, kas palielina sasalšanas – atkuššanas ciklu skaitu, un tam paredzams pieaugums, jo samazināsies dienu skaits bez atkušņa.

Negaisa laikā zibens spēriens var izraisīt vērienīgus ugunsgrēkus, kuru rezultātā var tikt pilnībā zaudēts iedzīvotāju mājoklis un iedzīve.

Būvju sabrukšanas rezultātā var tikt izraisīti cilvēku upuri, nodarīts kaitējums cilvēka veselībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojāti inženiertīkli (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās. Būvju sabrukšana vērtējama kā nozīmīgs risks.

4.1.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Būvniecības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi;
- Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi;
- Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi;
- Plāns "Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam";
- LVĢMC ziņojums "Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai";
- Pētījums "Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana būvniecības un infrastruktūras plānošanas jomā".

4.1.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Publisku ēku ekspluatācijas kontrole, atzinuma sniegšana un citu dienestu informēšana	Pastāvīgi	BVKB VUGD	BVKB VUGD	BVKB VUGD	

	par iespējamo neatbilstības konstatēšanu		VI Pašvaldības	VI Pašvaldības	VI Pašvaldības iestāžu un struktūrvienību vadītāji	
2	Objekta drošuma, uzturēšanas un ekspluatēšanas nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām un tā, lai neradītu draudus cilvēku, vides un īpašuma drošībai	Pastāvīgi	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
3	Pašvaldībai piederošo būvju periodiskā tehniskā apsekošana	Atbilstoši tās lietošanas veidam, saskaņā ar būvju tehnisko uzturēšanu regulējošiem normatīvajiem aktiem un standartiem; pirms būves vai tās daļas atjaunošanas, pārbūves vai restaurācijas	Pašvaldība	Pašvaldība	Būvspeciālists ar atbilstošu kvalifikāciju	

		būvprojekta izstrādes, arī pirms būvprojekta minimālā sastāvā sagatavošanas vai pirms dokumentu izstrādes vienkāršotai ēkas fasādes atjaunošanai, lai noteiktu būves bojājumu apjomu, kā arī atbilstību būves izmantošanas mērķim un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem; pirms būvdarbu atsākšanas (pēc pārtraukuma); citos gadījumos, ja jānosaka būves tehniskais stāvoklis.				
4	Pašvaldībai nepiederošu būvju tehniskā apsekošana	Atbilstoši tās lietošanas veidam, saskaņā ar būvju tehnisko uzturēšanu	Īpašnieks vai pārvaldnieks	Īpašnieks vai pārvaldnieks	Būvspeciālists ar atbilstošu kvalifikāciju	

		regulējošiem normatīvajiem aktiem un standartiem				
5	Pašvaldībai piederošās būves vizuālā apskate	Vienu reizi gadā	Pašvaldība	Pašvaldība	Būvinspektors	
6	Pašvaldībai piederošo būvju ģeotehniska un hidroģeoloģiska apsekošana.	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Būvspeciālists ar atbilstošu kvalifikāciju	
7	Gāzes apgādes sistēmu pārbaudes	Pēc gāzesvadu sistēmas būvdarbu pabeigšanas pārbauda gāzesvadu sistēmas stiprību un hermētiskumu.	Būvdarbu veicējs	Būvdarbu veicējs	Būvdarbu veicējs	
8	Regulārā gāzes apgādes sistēmu pārbaude	1x5 gados	Akciju sabiedrības "Gaso"	Akciju sabiedrības "Gaso"	Akciju sabiedrības "Gaso"	
9	Elektroapgādes sistēmu,	1x10 gados	Iestāžu vadītājs	Pašvaldība	Sertificēts elektriķis	

	iezmējuma un zibensaizsardzības ietaišu, vājstrāvas ietaišu sistēmu pārbaude					
10	Ugunsdzēsības sistēmu pārbaudes	Saskaņā ar ražotāja lietošanas instrukcijas prasībām	Iestāžu vadītājs	Pašvaldība	Speciālists ar atbilstošu kvalifikāciju	
11	Dūmu izvades sistēmu pārbaudes	1x5 gados	Iestāžu vadītājs	Pašvaldība	Sertificēts skursteņslauķis	
12	Dūmu izvades sistēmu tīrīšana	Saskaņā ar 19.04.2016. MK. noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasībām	Iestāžu vadītājs	Pašvaldība	Sertificēts skursteņslauķis	
13	Liftu tehniskā izpēte	Lifta tehniskā apkope un pārbaude ir veicama saskaņā ar ražotāja lietošanas dokumentācijas prasībām	Iestāžu vadītājs	Pašvaldība	Sertificēts speciālists	

14	Pašvaldībai piederošo būvju, atbilstības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām attiecībā uz ugunsgrēku novēršanu, sekmīgu dzēšanu un to seku mazināšanu, pārbaudes.	Plānotās un neplānotās ugunsdrošības pārbaudes	VUGD	VUGD	VUGD amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi	
15	Ugunsdrošības prasību ievērošana pašvaldībām piederošos objektos un teritorijās (ugunsdrošības instrukcijas izstrāde, evakuācijas pasākumu	Pastāvīgi	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	Objekta atbildīgā persona	

	veikšana un drošības zīmju un evakuācijas plānu izvietošana)					
16	Ugunsdrošības prasību ievērošana objektā un teritorijas koplietošanas (kopīpašuma) daļās pašvaldībai nepiederošiem objektiem.	Pastāvīgi	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Būves apsekošana konstatējot būves iespējamo bīstamību	Piecu darba dienu laikā	Būvvalde	Būvniecības valsts kontroles birojs Pašvaldība	Būvvalde	
2	Pēc informācijas saņemšanas par iespējamo būves bīstamību,	Vienas dienas laikā	Būvvalde	Pašvaldība	Būvvalde	

	lēmuma pieņemšana par tālāko rīcību					
3	Cilvēku evakuācija no bīstamās būves un to izmitināšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
4	Informācijas saņemšana par ēkas vai tās daļas sagruvumu	Pēc informācijas saņemšanas	STCAK priekšsēdētājs	Pašvaldība	Būvinspektors	
5	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP, gāzes avārijas dienests u.c.) iesaistīšana	Pēc nepieciešamības	STCAK priekšsēdētāja norīkotā persona	Pašvaldība	Glābšanas dienesti	
6	Cilvēku evakuācija no bīstamās būves un to izmitināšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

7	Bīstamās zonas norobežošana un fiziskā īpašuma un bīstamās zonas apsardze	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldības policija Zemessardze Valsts policija	
8	Sociālās un psiholoģiskās palīdzības sniegšana cietušiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldības Sociālais dienests	
9	Informācijas apkopošana un nepieciešamības gadījumā, kompensācijas pieprasīšana par zaudējumiem	Viena mēneša laikā	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.2. Riska scenārijs. Avārijas siltumapgādes sistēmā.

Siltumenerģijas ražošana novadā notiek trīs veidos:

-centralizēti – centralizētā siltumapgādes sistēma, kas siltumenerģijas patērētājus nodrošina ar savās katlu mājās ražoto siltumenerģiju;

-vietējās katlu mājās – patērētāji, kas nav pieslēgti centralizētajai siltumapgādes sistēmai, bet ar vienu kopēju siltuma avotu nodrošina siltumenerģiju visai ēkai vai ēku kompleksam;

-individuāli – siltumenerģija tiek ražota individuāli, piemēram, dzīvoklī uzstādīts autonomas gāzes vai malkas katls.

Avāriju iemesli siltumapgādes sistēmā var būt:

-ugunsgrēka izcelšanās vai sprādziena rezultātā sadedzināšanas iekārtās;

-ugunsgrēka izcelšanās kurināmā uzglabāšanas vietā; gāzes apkures iekārtas bojājumi sala iedarbībā;

-sadedzināšanas iekārtas bojājumi nepietiekamas vai nepareizas lietošanas un apkopes rezultātā;

-apkures iekārtu novecošanas rezultātā, siltumtīklu novecošanas rezultātā, avārijas siltumtīklos, ilgstoši elektropadeves traucējumi.

Avārijas siltumapgādes sistēmās, gāzes vadu (vietās, kur ir gāzes apkures sistēma un nav nodrošināta alternatīvās apkures iespēja) vai elektropārvades līniju avāriju rezultātā var pārtraukt ēku siltumapgādi. Bojājumi siltumtīklos var izraisīt apakšzemes inženierkomunikāciju applūšanu, ceļu un ielu izskalošanu, siltumapgādes tīklu, ēku siltumapgādes sistēmu un ūdensvadu aizsalšanu.

Izsludinātas enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā nodrošināt siltumapgādi iedzīvotājiem nebūs iespējas.

Siguldas novadā centralizēta siltumapgāde tiek nodrošināta Siguldas pilsētas un ciematu daudzīvokļu ēkām, publiskām ēkām un uzņēmumiem, kuri ir pieslēgušies centralizētās siltumapgādes sistēmai. Centralizētai siltumenerģijas ražošanai tiek izmantota gan koksnes šķelda, gan dabasgāze. Kopējais siltumtīklu garums ir 16 km, kam pieslēgti vairāk kā 160 objektu. Vietējās katlumājās kā kurināmais tiek izmantota dabasgāze, malka un granulas.

Siguldas novadā ir arī daudzīvokļu mājas, kur tiek izmantota individuālā siltumapgāde. Šādās ēkās siltums tiek nodrošināts apkurinot katru dzīvokli atsevišķi, izmantojot malku vai dabasgāzi.

Mālpilī, Mālpils pagastā atrodas centrālā katlu māja, kas nodrošina siltumapgādi visā Mālpils ciematā esošajās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, un sabiedriskās ēkās ciema centrā. Centralizētās siltumapgādes trases garums – 4.9 km. Kā kurināmais tiek izmantota šķelda.

Vietējā apkure (krāsnis/lokālās apkures sistēmas) atrodas Mālpils ciema mazstāvu apbūves kvartālos, pārējos ciemos – Sidgundā, Upmalās un viensētās. Vietējās katlu mājas ir uzņēmumiem, kur kā kurināmais tiek izmantotas granulas vai dabas gāze. Mālpils piensaimnieks kā kurināmo izmanto mazutu.

Krimuldas pagastā centralizētā siltumapgāde nodrošināta Raganā. Kā kurināmo izmanto dabasgāzi.

Inčukalna pagastā centralizētā siltumapgāde nodrošināta Inčukalnā un Gaujā.

4.2.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Likums “Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību”;
- Ministru kabineta 16.02.2010. noteikumi Nr. 138 “Noteikumi par katliekārtu tehnisko uzraudzību”;
- Ministru kabineta 16.06.2015. noteikumi Nr. 310 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 231-15 “Dzīvojamo un publisko ēku apkure un ventilācija””;
- Ministru kabineta 19.04.2016. noteikumi Nr. 238 “Ugunsdrošības noteikumi”;
- Ministru kabineta 21.10.2008. noteikumi Nr. 876 “Siltumenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi”;
- Ministru kabineta 09.12.2002. noteikumi Nr. 526 “Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu”.

4.2.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
----------	--------------------	------------------	------------------	-----------------------------------	-------------	--

1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Katliekārtu apkalpojošā personāla apmācība un zināšanu pārbaudes	Pirms darba sākuma ar katliekārtu un reizi gadā atkārtoti.	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	
2	Darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošana	Regulāri	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, nodarbinātie	
3	Katliekārtas drošības ierīču pārbaudes (drošības vārsti, manometri u.c)	Saskaņā ar katliekārtas ražotāja lietošanas instrukcijas prasībām.	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Mērīšanas līdzekļus kalibrē laboratorijas, kuras akreditētas nacionālajā akreditācijas institūcijā saskaņā ar normatīvajiem aktiem.	

4	Katliekārtas tehniskās pārbaudes (iekšējā tehniskā pārbaude, ārējā tehniskā pārbaude, hidrauliskā pārbaude)	Ārējā tehniskā pārbaude – ne retāk kā reizi 12 mēnešos. Iekšējā tehniskā pārbaude – atbilstoši katliekārtas lietošanas dokumentācijā minētajam katliekārtas ražotāja noteiktajam termiņam, bet ne retāk kā reizi četros gados. Hidrauliskā pārbaude – atbilstoši katliekārtas lietošanas	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	
---	--	---	---	---	---	--

		dokumentācijā minētajam katliekārtas ražotāja noteiktajam termiņam, bet ne retāk kā reizi astoņos gados.				
5	Ēkas individuālā siltummezgla tehniskā apkope	Vienu reizi gadā	Ēkas apsaimniekotājs vai pārvaldnieks, vienojoties ar ēkas iedzīvotājiem	Ēkas apsaimniekotājs, pārvaldnieks vai izvēlēts attiecīgā pakalpojuma nodrošinātājs	Ēkas apsaimniekotājs, pārvaldnieks vai izvēlēts attiecīgā pakalpojuma nodrošinātājs	
6	Ēku iekšējo siltumtīklu apsaimniekošana	Regulāri	Ēkas īpašnieks vai pārvaldnieks	Ēkas īpašnieks vai pārvaldnieks	Ēkas īpašnieks vai pārvaldnieks	
7	Siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmu apsaimniekošana (plānveida	Pēc nepieciešamības	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	

	remontdarbi, nomainot dažāda apjoma siltumtrašu posmus)					
8	Siltumtrases hidrauliskās pārbaudes	Reizi gadā	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par avāriju katlu mājas telpās vai kurināmā uzglabāšanas telpās, pasākumi avārijas novēršanai	Nekavējoties	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	
2	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP, gāzes avārijas dienests u.c.)	Pēc nepieciešamības	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Iesaistītie glābšanas dienesti	

	iesaistīšana reaģēšanā					
3	Iedzīvotāju informēšana par avāriju un ieteikumi par nepieciešamo rīcību	Pēc nepieciešamības	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants. Pašvaldība	
4	Bīstamās teritorijas ierobežošana un apsardze	Pēc nepieciešamības	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, Pašvaldība	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, Pašvaldība	Valsts policija, Pašvaldības policija, zemessargi	
5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
6	Informācijas saņemšana par elektroenerģijas padeves traucējumiem (ģeneratoru	Nekavējoties	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants	

	pieslēgšana katlu mājās)					
8	Iedzīvotāju un namu apsaimniekotāju vai pārvaldnieku informēšana par ģeneratoru iegādes nepieciešamību (siltuma nodrošināšanai ēkā elektropadeves traucējumu gadījumos)	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
7	Radīto zaudējumu apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana		Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, Pašvaldība	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, Pašvaldība	Energoapgādes (siltumapgādes) komersants, Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.3. Riska scenārijs. Avārijas ūdensapgādes sistēmā.

Ūdensapgādē izšķir centralizētu un decentralizētu ūdensapgādi.

Novada apdzīvotās vietās izplatītāka ir centralizētā ūdensapgāde. Tanī pat laikā var sastapt arī decentralizētu ūdensapgādi. Pie decentralizētās ūdensapgādes pieskaitāmi gan individuālie lietotāji, kas ūdeni personīgai lietošanai iegūst no akām, urbumiem, gan ražošanas uzņēmumi vai citas iestādes, kas ūdensapgādi nodrošina no vietējām ūdensapgādes sistēmām.

Avārijas iemesli ūdensapgādē var būt:

- piesārņojums ūdensvadu remontdarbu laikā: nenoslēgta caurule (nav uzlikta kape) tranšējā; iespējama piesārņošana, ieskaitot piesārņojumu ar naftas produktiem no ūdens atsūkņēšanas sūkņiem; cauruļvadā palikušās būvgružu, augsnes vai gruntsūdens paliekas pēc remontdarbu veikšanas;
- piesārņojums jaunu ūdensvadu būvniecības laikā: mikrobioloģiskais vai ķīmiskais piesārņojums, kas rodas būvniecības vai atjaunošanas darbu laikā būvgružu, kaitēkļu, augsnes, gruntsūdeņu vai lietus ūdeņu dēļ un kas nonāk nenoslēgtā caurulē (nav uzlikta kape) vai veidgabālā, kamēr caurule/veidgabals tiek transportēts vai uzglabāts, atrodas blakus tranšejai vai tranšējā pirms montāžas;
- ūdensvada tīkla piesārņojums jaunu instalāciju laikā (piemēram, ūdens mērītāju, sūkņu, vārstu vai hidrantu montāža);

- piesārņojums no piemaisījumiem materiālos, ko izmanto cauruļu, savienotājelementu un cauruļvadu būvniecībā un apkopē (piemēram, vara, dzelzs, svina, plastifikatora un bitumena materiālu oderējums).

Ūdens padeves traucējumu iemesli var būt ugunsgrēki ūdens attīrīšanas iekārtu telpās un spiedstacijās.

Elektropadeves traucējumu gadījumā, ja tas nav ilgstoši, tiks izmantoti ģeneratori.

Ūdens piegādes traucējumi var radīt liela apjoma piesārņojumu un iespējams iedzīvotāju slimību uzliesmojums.

Avārija ūdensapgādes sistēmā vērtējama kā nozīmīgs risks.

Siguldas un Siguldas pagasta ūdensapgādes sistēma:

Siguldā ūdensapgādes sistēma tiek apgādāta ar ūdeni no četriem ūdensapgādes urbumiem. Ūdens patēriņš ir 2 556,2 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Elektropadeves pārtraukuma gadījumos iekārtu un dziļurbuma sūkņu darbību nodrošina automātiski strādājoši dīzeļģeneratori.

Jūdažu ciemā ūdens tiek iegūts no artēziskās akas. Vidēji patērētais ūdens daudzums ir 40 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta individuālām mājām, divām daudzstāvu mājām, pārtikas veikalam, Jūdažu sabiedriskam centram un vienai sociālai mājai (daudzīvokļu māja).

Morē viens no esošiem ūdens ieguves avotiem (artēziskais urbums) izbūvēts 1985.gadā. No šīs akas iegūto ūdeni patērētāji galvenokārt izmanto sadzīves vajadzībām. Jaunais ūdens ieguves avots (artēziskais urbums) ir izbūvēts 2012.gadā. Artēziskais urbums atrodas apmēram 15 m attālumā no esošā artēziskā urbuma. Vidēji patērētais ūdens daudzums ir 20,9 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta daudzīvokļu mājām, pašvaldības iestādēm.

Ūdens ieguvi ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanai Allažos veic no viena artēziskā urbuma. No tā plānots iegūt 47,9 m³/dnn. Otrā artēziskā aka netiek izmantota, bet tiek turēta rezervē. Centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta daudzīvokļu mājām, pašvaldības iestādēm.

Siguldā dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtās ir divi rezervuāri, kuru kopējais tilpums ir 1 400 m³. Ar to palīdzību avārijas gadījumā var nodrošināt ūdeni pilsētā apmēram 16 h. Dzeramā ūdens ņemšanas laukā “Paceplīšos-2” ir autonoma dīzeļelektrostacija, kas nodrošina urbuma darbību. Ūdens attīrīšanas iekārtās arī ir autonoma dīzeļelektrostacija, kas nodrošina 2. pacēluma sūkņus ar elektroenerģiju. Ir izbūvēts jauns maģistrālais ūdensvads diam. 250 mm no dzeramā ūdens ņemšanas vietas “Paceplīšos”- 2 uz dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtām. Vecais ūdensvads ir daļēji pārbūvēts un rekonstruēts. Avārijas gadījumos ir iespēja pārslēgt bojāto ūdensvadu, lai nodrošinātu pilsētā un pagastā nepārtrauktu ūdens padevi.

Mālpils pagasta centralizētā ūdensapgādes sistēma:

Ūdeni Mālpilī iegūst no trīs artēziskiem urbumiem. Kopā no trim artēziskiem urbumiem tiek iegūts ūdens 350 m³/dnn. Mālpils centralizētā ūdensapgādes sistēma aptver daudzstāvu dzīvojamās mājas, rūpnieciskās teritorijas, sabiedriskās un darījumu apbūves teritorijas centrā.

Ūdeni Sidgundā iegūst no diviem artēziskiem urbumiem. No diviem dziļurbumiem tiek iegūts ūdens 66 m³/dnn. Sidgundas centralizētā ūdensapgādes sistēma apgādā daudzstāvu dzīvojamās apbūves kvartālu un daļu no mazstāvu apbūves teritorijām.

Upmalās, Vitē, Bukās centralizētā ūdensapgāde nodrošina daļu no dzīvojamo ēku kvartāla, sabiedriskās ēkas un būves.\

Krimuldas pagastā centralizētā ūdensapgāde:

Raganā centralizēto ūdensapgādi nodrošina no divām artēziskām akām.

Vidēji patērētais ūdens daudzums ir 197.26 m³/dnn no abām artēziskām akām. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Sunīšu ciemā centralizētā ūdensapgāde nodrošināta no diviem dziļurbumiem. Vidēji patērētais ūdens daudzums ir 82.20 m³/dnn no abiem dziļurbumiem. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Inciemā centralizētā ūdensapgāde nodrošināta no divām artēziskām akām.

Vidēji patērētais ūdens daudzums ir 117.81 m³/dnn no abiem dziļurbumiem. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Turaidas ciemā centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta no vienas artēziskās akas. Iespējamais (maksimālais) ūdens patēriņš ir 48 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, vienam uzņēmumiem un Turaidas muzejam.

Inčukalna pagastā centralizētā ūdensapgāde:

Inčukalna ciemā, centralizētā ūdensapgāde tiek nodrošināta no trim dziļurbumiem. Pazemes ūdens ieguves daudzums no visiem trim dziļurbumiem ir 100 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, privātmājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Gaujas ciemā centralizētā ūdensapgāde nodrošināta no diviem dziļurbumiem.

Pazemes ūdens ieguves daudzums no abiem dziļurbumiem ir 124.4 m³/dnn. Centralizētā ūdensapgāde nodrošināta daudzīvokļu mājām, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm.

Apdzīvota vieta Indrāni – artēziskā aka. Ūdens ieguves daudzums ir 5.5 m³/dnn.

Apdzīvota vieta Stalšēni – artēziskā aka. Ūdens ieguves daudzums ir 1.4 m³/dnn.

Apdzīvota vieta Kārļzemnieki – artēziskā aka. Ūdens ieguves daudzums ir 40 m³/dnn.

Apdzīvota vieta Kalndzirnavas – artēziskā aka. Ūdens ieguves daudzums ir 1.65 m³/dnn.

4.3.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Ūdens apsaimniekošanas likums;

- Vides aizsardzības likums;
- Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums;
- Ministru kabineta 22.03.2016. noteikumi Nr. 174 “Noteikumi par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un lietošanu”;
- Ministru kabineta 26.09.2023. noteikumi Nr. 547 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”;
- Ministru kabineta 22.01.2002. noteikumi Nr. 34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”.

4.3.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzības sistēmu izveidošana, kas veicina ilgtspējīgu un racionālu ūdens	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Pašvaldība, Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Pašvaldība, Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Pašvaldība, Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	

	resursu lietošanu, nodrošinot to ilgtermiņa aizsardzību un iedzīvotāju pietiekamu apgādi ar labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdeni					
2	Teritorijas attīstības plānošana atbilstoši normatīvajiem aktiem teritorijas plānojumā (apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

	sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas; apbūves noteikumi teritorijās, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas).					
3	Būvniecības standarti un specifikācijas (ieskaitot materiālu glabāšanu, apstrādi,	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants, ūdensapgādes sistēmu izbūves	

	transportu, skalošanu, tamponēšanu skalošanu, transportēšanu, dezinfekciju, kontaktlaiku un ūdens kvalitātes pārbaudi).				un remontdarbu veikšanas komersants	
4	Darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
5	Dzeramā ūdens kvalitātes pārbaude	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
6	Dzeramā ūdens attīrīšanas iekārtu uzraudzība,	Ja esošā ūdens sagatavošanas iekārta neveic nepieciešamo	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	

	bojātu elementu nomaina, papildus filtru uzstādīšana	dzeramā ūdens attīrīšanu	apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	
7	Nepieciešamā un vienmērīgā ūdens spiediena nodrošināšana	Pēc patērētāju sūdzībām	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
8	Noslēgarmatūras darbības pārbaudes	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par avāriju ūdensapgādes sistēmā	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	

2	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP, gāzes avārijas dienests u.c.) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Iesaistītie glābšanas dienesti	
3	Iedzīvotāju informēšana par avāriju un ieteikumi par nepieciešamo rīcību	Pēc nepieciešamības	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants, Pašvaldība	
4	Informācijas saņemšana par elektroenerģijas padeves traucējumiem (ģeneratora pieslēgšana)	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
5	Ūdens piesārņojums	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	

	(ūdens padeves atslēgšana)		apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	
6	Iedzīvotāju informēšana par avāriju un ieteikumi par nepieciešamo rīcību	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
8	Dzeramā ūdens piegāde, nosakot piegādes vietas un laikus	Saskaņā ar izstrādātu piegādes grafiku	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
7	Radīto zaudējumu apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	Viena mēneša laikā	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants, Pašvaldība	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants, Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.4. Riska scenārijs. Avārijas kanalizācijas sistēmā.

Novadā ir divu veidu kanalizācijas sistēmas, centralizētā kanalizācijas sistēma un decentralizētās kanalizācijas sistēma. Centralizētās kanalizācijas sistēmas apsaimniekošanu nodrošina centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants. Decentralizēto kanalizācijas sistēmu uzturēšanu nodrošina nekustamā īpašuma īpašnieks vai pārvaldnieks.

Decentralizēto kanalizācijas sistēmu kontroles un uzraudzības nodrošināšanai pašvaldība organizē decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistra izveidi un uzturēšanu par pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām vai slēdz līgumu ar sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju par reģistra izveidi un uzturēšanu.

Avārijas kanalizācijas sistēmās var notikt iekšējos kanalizācijas tīklos, ārējos tīklos, kanalizācijas sūkņu stacijās un notekūdeņu attīrīšanas iekārtās. Avārijas iemesli var būt elektropadeves traucējumi, ugunsgrēki sūkņu stacijās vai attīrīšanas iekārtās, kas var pārtraukt kanalizācijas sistēmu darbību. Ja esošās kanalizācijas sistēmas iekārtas/mezgļi ir novecojuši un nefunkcionē atbilstoši, iespējama neattīrītu notekūdeņu noplūšana apkārtējā vidē. Nepareizi apsaimniekojot dūņas, pastāv risks, ka piesārņojums nokļūst apkārtējā vidē. Vides piesārņošanas rezultātā pastāv iedzīvotāju inficēšanās risks.

Avārija kanalizācijas sistēmā tiek vērtēta kā nozīmīgs risks.

Siguldas pilsētā un Siguldas pagastā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk-NAI).

“Siguldas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas”, Siguldas pagasts, Siguldas novads.

Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un pēc tam Gaujā. Attīrīšanas iekārtās tiek attīrīti arī Siguldas pilsētas lietūs notekūdeņi.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ir apgādātas ar autonomu elektroapgādi, kas ieslēdzās elektroenerģijas padeves traucējumu gadījumā, lai nodrošinātu nepārtrauktu attīrīšanas procesu un visu iekārtu un sūkņu darbību.

“Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas Krimuldā”, Krimuldas pagasts, Siguldas novads.

Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī. Gadījumā, kad pārtraukta elektroenerģijas padeve, iekārtu darbība tiek nodrošināta ar automātiski ieslēdzošos dīzeļģeneratoru. Netiek pieņemti decentralizētie kanalizācijas atkritumi.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas – “Apsītes”, Jūdaži, Siguldas pagasts, Siguldas novads.

Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī un tad pēc 30 m Teiļupītē.

Mores notekūdeņu attīrīšanas iekārtas “Tīriņi”, Mores pagasts, Siguldas novads.

Attīrītie notekūdeņi ieplūst meliorācijas grāvī un apmēram pēc 220 m ieplūst Gulsupē.

Savukārt Gulsupe ieplūst Mergupē.

Centra notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Birztaļu iela 7, Allaži, Allažu pagasts, Siguldas novads.

Ošu ielas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, Ošu iela 7A, Allaži, Allažu pagasts, Siguldas novads.

Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti meliorācijas grāvī.

Elektropadeves traucējumu gadījumā, lai nodrošinātu attīrīšanas iekārtu darbību, tiks darbināti dīzeļģenerātori.

Krimuldas NAI.

Centralizēta notekūdeņu savākšana un attīrīšana Krimuldas pagastā tiek veikta Krimuldas pagasta ciemos - Raganā, Inciemā, Sunīšos un Turaidā, Lēdurgas pagasta ciemā -Lēdurga. Apdzīvotajās teritorijās, kur nav izbūvētas centralizētas kanalizācijas sistēmas, notekūdeņi tiek uzkrāti krājtvertnēs, kuru saturs tiek izvests uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Turaidas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, “Turaidas muzejrezervāts Krimuldas pagasts, Siguldas novads.

Esošās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas saņem notekūdeņus no Turaidas ciema divām daudzdzīvokļu mājām, divpadsmit individuālajām mājām, kā arī no SIA “Segevolde”, kafejnīcas “Tūrists” un Turaidas muzejrezervāta. No NAI attīrītie notekūdeņi tālāk pa 200 mm diametra keramikas cauruli pēc 15 m nonāk skatakā, tālāk tiek novadīti meliorācijas novadgrāvī, kas vēlāk ieplūst Kalnupītē, 1,3 km attālumā no ietekas Gaujā.

NAI Turaida netiek pieņemti decentralizēti notekūdeņi, jo nav paredzēta pieņemšanas vieta. Decentralizētos notekūdeņus galvenokārt no apkārtnes individuālām mājām izved ar asenizācijas mucu palīdzību, iedzīvotājiem pašiem vienojoties par šo pakalpojumu sniegšanu.

No Turaidas ciema lietus un sniega kušanas ūdeņi netiek savākti centralizēti, tie pašplūsmā aizvadās pa ceļu novadgrāvjiem un, izmantojot to, ka Turaida atrodas augstākā vietā, pa ceļu novadgrāvjiem plūst uz leju Gaujas virzienā. Strauju lietus un sniega kušanas laikā ūdeņi tiek novadīti dabiskā ceļā izrokot gar NAI teritoriju novadrenes. NAI atrašanās vieta ir nedaudz slīpumā un šie ūdeņi dabīgā ceļā aiztek pa nogāzi uz graviņu, netverot attīrīšanas ietaises.

Inciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, “Komunālserviss Inciemā”, Krimuldas pagasts, Siguldas novads.

Centralizētajā kanalizācijas sistēmā Inciemā notekūdeņus novada astoņi uzņēmumi, trīs pašvaldības iestādes, $\approx 85\%$ no ciemata kopējā māju skaita (piecas daudzīvokļu mājas un sešdesmit deviņas individuālās mājas), pārējie iedzīvotāji notekūdeņu savākšanai izmanto izsmeļamās bedres, par kuru saturu iztukšošanu iedzīvotāji vienojas ar apkārtnē darbojošām licencētām kanalizācijas notekūdeņu savākšanas firmām, kuras šos kanalizācijas notekūdeņus nogādā uz savām attīrīšanas iekārtām. No Inciema NAI attīrītie notekūdeņi pa 250 mm diametra keramikas cauruli pēc 85 m tiek novadīti meliorācijas novadgrāvī, meliorācijas grāvis pēc 1,2 km ietek Tarupē.

Sunīšu ciema NAI, “Tīravoti”, Krimuldas pagasts.

Centralizētai kanalizācijas sistēmai Sunīšu ciemā ir pieslēgti: novada domes iestāde, četri uzņēmumi, $\approx 85\%$ no ciemata kopējā iedzīvotāju skaita (desmit daudzīvokļu mājas, divdesmit septiņas individuālās mājas), pārējie iedzīvotāji notekūdeņu savākšanai izmanto izsmeļamās bedres, par kuru saturu iztukšošanu iedzīvotāji vienojas ar apkārtnē darbojošām, licencētām kanalizācijas notekūdeņu savākšanas firmām.

Attīrītie notekūdeņi pa 100 m slēgtu kolektoru tiek novadīti meliorācijas grāvī, pēc 2 km Gaujā.

Raganas ciemata NAI, “Attīrīšanas iekārtas”, Ragana, Krimuldas pagasts, Siguldas novads.

Centralizētai kanalizācijas sistēmai Raganas ciemā ir pieslēgti: novada domes iestāde, četri uzņēmumi, sešpadsmit daudzīvokļu mājas, astoņdesmit deviņas individuālās mājas.

Attīrītie notekūdeņi pa slēgtu kolektoru tiek novadīti meliorācijas grāvī un apmēram pēc 2 km Lojas upē.

Inčukalna ciema kanalizācijas sistēma.

Centralizētā kanalizācijas sistēma pieejama $\sim 35\%$ ciema iedzīvotāju, pārējie iedzīvotāji izmanto septiņus.

Notekūdeņu izlaides vieta – meliorācijas grāvis ar noteci uz Gaujas upi.

Gaujas ciema kanalizācijas sistēma.

Centralizētā kanalizācijas sistēma pieejama ~75% Gaujas ciema iedzīvotāju.

Notekūdeņu izplūdes vieta ir Gaujas upe.

Kārlzemnieku kanalizācijas sistēma.

Uz NAI tiek novadīti notekūdeņi tikai no dažām daudzdzīvokļu mājām Kārlzemnieku ciemā. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Gaujā.

Tās dzīvojamās mājas, kuras nav pieslēgtas centralizētai kanalizācijas sistēmai, radušos notekūdeņu uzkrāj izsmeļamās bedrēs. Tās tiek nepieciešamības gadījumā izsūknētas un izvestas uz Gaujas NAI.

Lokālās kanalizācijas sistēmas izbūvētas uzņēmumiem SIA “Rāmkalni” un SIA “Swedwood Latvia Ltd.”.

Inčukalna NAI , „Mazlaimnieki”, Inčukalns, Inčukalna pagasts, Siguldas novads

A/O bioreaktors, identifikācijas Nr. A100822, CE – 862) ar projektēto jaudu 130 m³/dnn (47 450 m³/gadā) un rezervē esošajām vecajām Inčukalna NAI (BIO 100, identifikācijas Nr. A100204) ar projektēto jaudu 131,7 m³/dnn (48 100 m³/gadā). Notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārta (A/O bioreaktors) ir paredzēta māsasaimniecību un komunālo notekūdeņu attīrīšanai. A/O tipa bioloģisko notekūdeņu attīrīšanu veido divas neatkarīgas bioloģiskās attīrīšanas līnijas, no kurām katra sastāv no denitrifikācijas, nitrifikācijas tvertnēm un sekundārā nostādinātāja, kā arī no vienas dūņu stabilizēšanas un blīvēšanas tvertnes abām līnijām. Notekūdeņu mehāniskās attīrīšanas laikā (notekūdeņu sūkņu stacijā līdz A/O bioreaktoram) atdalās cietie un rupjie piemaisījumi, un bioloģiskās attīrīšanas laikā atdalās organiskie piesārņotāji un notekūdeņu nogulsnes. Attīrīto notekūdeņu izplūde meliorācijas grāvī.

Mālpils notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas un Sidgundas notekūdeņu bioloģiskās attīrīšanas iekārtas.

Mālpils bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atrodas Mergupes aizsargjoslā. Tuvākā apdzīvotā vieta atrodas 500 m attālumā no attīrīšanas iekārtām. Mālpils bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas tika nodotas ekspluatācijā 1978. gadā, to projektētā jauda ir 1400 m³/diennaktī.

Sidgundas bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atrodas Lielās Juglas aizsargjoslā. Sidgundas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtas tika nodotas ekspluatācijā 1978. gadā, to projektētā jauda ir 150 m³/diennaktī. Tuvākā dzīvojamā māja atrodas 50 m attālumā no attīrīšanas iekārtām.

Notekūdeņu dūņas gan no Mālpils, gan Sidgundas bioloģiskās attīrīšanas iekārtām tiek savāktas biodīķos Abām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir noteikta aizsargjosla atbilstoši Aizsargjoslu likuma 28.pantam.

Lēdurgas ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārta.

Iekārtas atrodas uz lauksaimniecībā izmantojamās zemes atbilstoši teritorijas plānojumam. NAI atrodas Lēdurgas ciema ziemeļrietumu pusē ~ 300 m attālumā no Aģes upes krasta un 300 m attālumā no vienkārtu un divkārtu apbūves. NAI teritorija neapņūm pavasara palos, jo atrodas 4 m virs Aģes ūdens līmeņa.

Attīrītie notekūdeņi pa segtu vadu tiek novadīti meliorācijas grāvī, tālāk pēc 300 m Aģes upē.

4.4.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums;
- Ministru kabineta 27.06.2017. noteikumi Nr.384 “Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu”;
- Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr. 327 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-15 “Kanalizācijas būves””;
- Ministru kabineta 14.10.2014. MK noteikumiem Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”;

- Siguldas novada pašvaldības domes 17.03.2022. saistošie noteikumi Nr.14 “Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Siguldas novadā”.

4.4.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Teritorijas attīstības plānošana atbilstoši normatīvajiem aktiem teritorijas plānojumā (apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

	sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas; apbūves noteikumi teritorijās, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas).					
2	Notekūdeņu novadīšanas nosacījumu izstrādāšana un apstiprināšana	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Reģionālās vides pārvalde	Reģionālās vides pārvalde	Reģionālās vides pārvalde	
3	Notekūdeņu attīrīšanas	Reizi sešos mēnešos	VVD	VVD	VVD	

	kvalitātes monitoringa pārbaudes					
4	Reģionālās vides pārvaldes atļaujā noteikto nosacījumu ievērošanas pārbaude	Reizi gadā	VVD	VVD	Vides valsts inspektori	
5	Iekšējo kanalizācijas tīklu uzturēšana	Regulāri	Ēkas īpašnieks	Ēkas īpašnieks, pārvaldnieks	Ēkas īpašnieks, pārvaldnieks, kompetentā firma	
6	Ārējo kanalizācijas tīklu uzturēšana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
7	Sūkņu staciju un spiedvadu uzturēšana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu	

			apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	apsaimniekošanas komersants	
8	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzturēšana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
9	Notekūdeņu dūņu atbilstoša apsaimniekošana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
10	Decentralizēto kanalizācijas sistēmu reģistra uzturēšana	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
11	Darbinieku apmācība un instruktāža par iekārtu apkopi	Reizi gadā	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	

12	Ugunsdrošības prasību ievērošana attīrīšanas iekārtās un sūkņu stacijās	Regulāri	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
13	Darbinieku instruktāža ugunsdrošībā	Reizi gadā	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
Reāģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācija par neattīrītu notekūdeņu noplūšanu apkārtējā vidē (attīrīšanas iekārtu darbības apturēšana, iemeslu noskaidrošana un novēršana)	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	

2	Ugunsgrēks attīrīšanas iekārtu stacijās vai sūkņu stacijās	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Elektropadeves traucējumi (ģenerators pieslēgšana)	Nekavējoties	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	Centralizētās ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas komersants	
4	Vides piesārņojums no decentralizētām kanalizācijas sistēmām (īemeslu noskaidrošana un novēršana)	Nekavējoties	Pašvaldība, decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpašnieks.	Pašvaldība, decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpašnieks	Decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpašnieks.	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.5. Riska scenārijs. Plūdi.

Plūdi ir teritorijas pārplūšana, ko var izraisīt ne tikai palu ūdeņi, bet arī spēcīgas, ilgstošas lietusgāzes, vētras, dambju pārrāvumi.

Pali ir ūdens režīma fāze, kas konkrētos klimatiskos apstākļos katru gadu atkārtojas vienā un tajā pašā sezonā un kam raksturīgs gadā lielākais ūdenīgums un palieņu applūšana (Latvijai raksturīgi pavasara pali martā un aprīlī).

Plūdu apdraudētās teritorijas pēc to izcelsmes iedalāmas divās pamata grupās:

- teritorijas, kuras applūst dabas apstākļu ietekmes rezultātā (ilgstoši nokrišņi, sniega kušana, ledus sastrēgumi, kuru dēļ ūdens nevar tecēt pa upi un ceļas ūdens līmenis);
- teritorijas, kuru applūšanu var izraisīt cilvēku darbības ietekme (ūdenskrātuves un citu hidrotehnisko būvju ierīkošana, hidrotehnisko būvju avārijas rezultātā, ja netiek ievērotas HES uzturēšana tehniskā kārtībā, pareiza uzraudzība un ekspluatācija).

Plūdu rezultātā tiek apdraudēta vide, iedzīvotāju drošība, satiksmes, sakaru un elektroapgādes infrastruktūras darbība, medicīnas pakalpojumu pieejamība, atkritumu apsaimniekošana, industriālo iekārtu darbība, rodas zaudējumi lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, mežiem un aizsargājamām teritorijām.

Siguldas novadu var apdraudēt:

- pavasara pali un sniega kušana, kad gaisa temperatūra un sniega daudzums ir noteicošie plūdu lieluma faktori;
- ledus sastrēgumi un ledus iešana, kas ir sevišķi smagi, ja pēkšņi paaugstinās gaisa temperatūra un ledus nepaspēj izkust, ceļas ūdens līmenis un ledus tiek atrauts no krastiem;
- vasaras – rudens lietus radīti plūdi, kad uzreiz nolīst 100 mm un vairāk nokrišņu. Šādi plūdi parasti ir lokāli un postījumi ir relatīvi ierobežoti. Teritoriju applūšana spēcīgu lietusgāžu dēļ rodas nepietiekamas dabisko un inženierbūvju

drenāžas spēju rezultātā (ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība intensīvām lietusgāzēm);

- ilgstoši lietaini periodi, kad zeme pakāpeniski uzkrāj ūdeni, līdz nespēj to uzsūkt. Šādā gadījumā, lietus turpinoties, pastāv priekšnoteikumi ļoti straujam ūdens plūsmas pieaugumam. Parasti ir apdraudēti plašāki apgabali ap upēm, zemnieku saimniecību lauki (pārsvarā novērojami vasaras otrajā pusē vai rudenī, kad samazinājies ūdens patēriņš veģetācijas vajadzībām). Atkarībā no appludinātās teritorijas lieluma un saimnieciskās darbības plūdi var radīt lielus ekonomiskus zaudējumus.

Siguldas novadā iespējamās applūstošās teritorijas saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 3. jūnija noteikumiem Nr. 418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem": Allažu pagastā - Juglas upe, Mālpils pagastā un Mores pagastā - Lielā Jugla, Krimuldas pagastā, Siguldā, Siguldas pagastā, Mores pagastā – Gauja. Papildus tam, plūdu draudus var radīt Vējupīte, Tumšupe, Suda, Egļupe, Ķīšiņi, Mērgupe.

tabula Nr.4

Upe	Administratīvā teritorija	Applūstošās teritorijas platība, ha	Iedzīvotāju skaits applūstošā teritorijā	Applūstoši ceļi, km
Suda	Mālpils pagasts, Siguldas novads	220-310	50	2.5 – 3.5
Mērgupe	Mālpils pagasts, Siguldas novads	200-300	50	0.5-1.1
Lielā Jugla	Mālpils pagasts	20	> 50	-

Avots: [https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/PLUDU_RISKA_PARVALDIBAS_PLANS_DAUGAVAS_UBA_v1_IV_dala\(2\).pdf](https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/PLUDU_RISKA_PARVALDIBAS_PLANS_DAUGAVAS_UBA_v1_IV_dala(2).pdf)

Tabulā nav iekļautas teritorijas, kas ir pakļautas plūdu riskam lietusgāžu laikā pilsētu kanalizācijas sistēmas neapmierinoša stāvokļa dēļ, kā arī teritorijas, kas atrodas mazo upju apvidū.

Paaugstinoties ūdens līmenim Gaujā, iespējamās applūstošās teritorijas Siguldas novadā:

- ceļš gar Dainām, Bēršām, pie Paceplīšiem (Peldu iela);
- īpašums Eco SPA rezidence “Citi krasti”, “Kārļzemnieki”, Inčukalna pagastā, Siguldas novadā. Rezidences izvietotas ≈ 10 m attālumā no Gaujas.

Ūdens līmenim Gaujā paceļoties virs ~ 14 m v.j.l. (normālais ūdens līmenis ~ 9.5 m), iespējami izplūdes vietas bojājumi Gaujas ciema notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs. Gaujas NAI tehnoloģiskā daļa ir ārpus applūstošās teritorijas, kas, lai arī negarantē, ka applūšana nebūtu iespējama, tomēr parāda, ka iespēja ir salīdzinoši maza.

Paceļoties ūdens līmenim upē “Egļupe”, meliorācijas grāvju krustošanās vietā būtiski paceļas ūdens līmenis, kā rezultātā applūst tuvumā esošās pļavas, “Zustrenes”, Egļupe, Inčukalna pagasts un vietējās nozīmes ceļš V84. Iespējama “Egļupes” ciema teritorijas applūšana.

Iespējamās applūstošās teritorijas norādītas kartēs Nr.6, Nr.7 un Nr.8.

Plūdu riska draudi saistībā ar hidroelektrostacijām rodas kā dažādas blakusparādības hidrotehnisko būvju ierīkošanas un ekspluatācijas procesā (krastu erozija, dabiskā ūdens režīma izmaiņas, plašu teritoriju applūšana īpaši palu laikā, plūdu draudus rada hidrotehnisko būvju avārijas).

Siguldas novadā darbojas četras mazās hidroelektrostacijas.

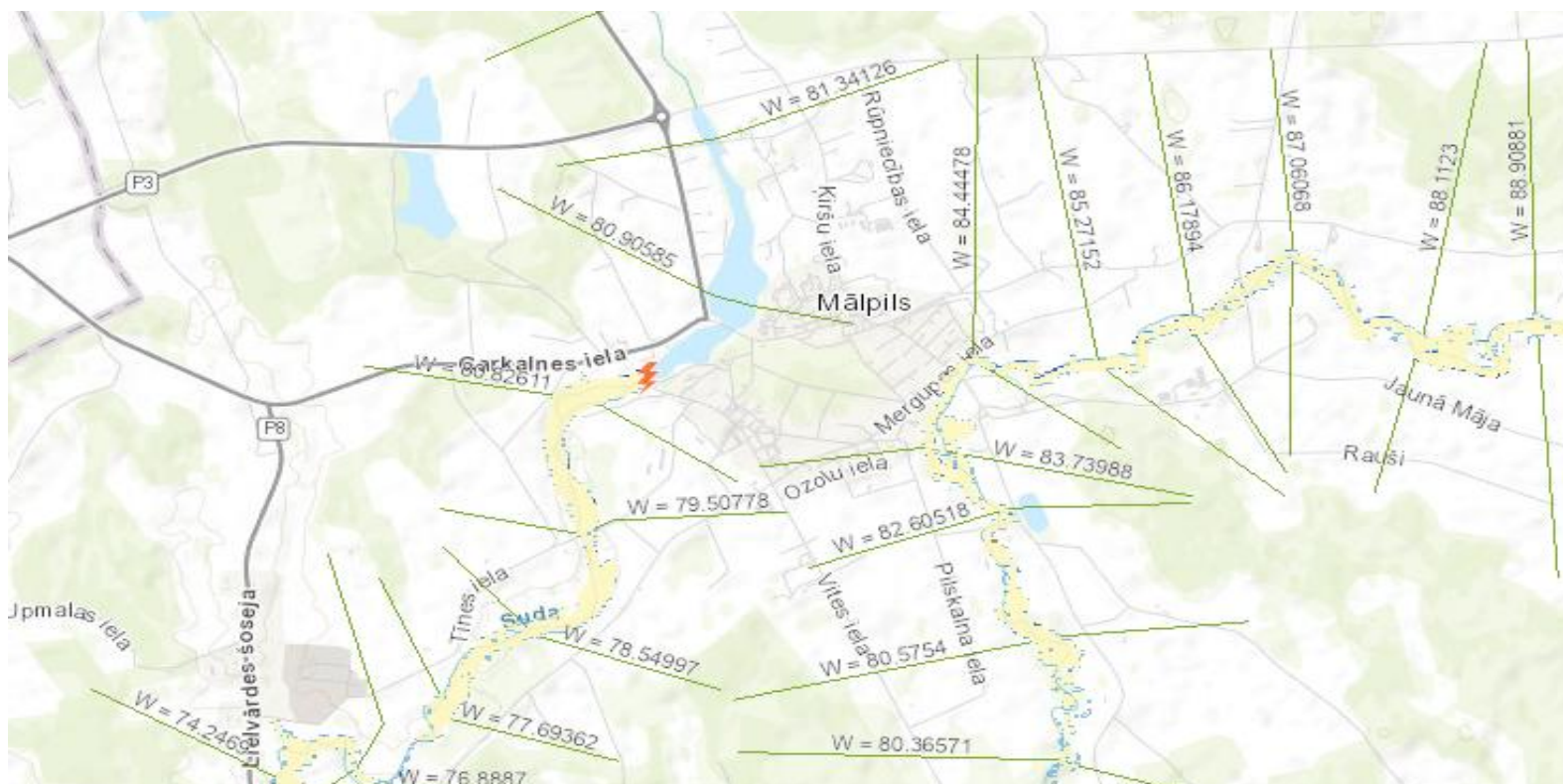
Mālpils pagastā - Mālpils HES aizsprosts uz Sudas upes, Rikteres dzirnavu HES uz Lielās Juglas upes (60 km no ietekas Juglas ezerā), Brūnu HES aizsprosts uz Mergupes.

Krimuldas pagastā darbojas viena hidroelektrostacija – Katrīndzirnavu HES uz Lojas upes.

HES atrašanās vietas norādītas kartēs N.3, Nr.4 un Nr.5.

Mālpils HES

karte Nr.3

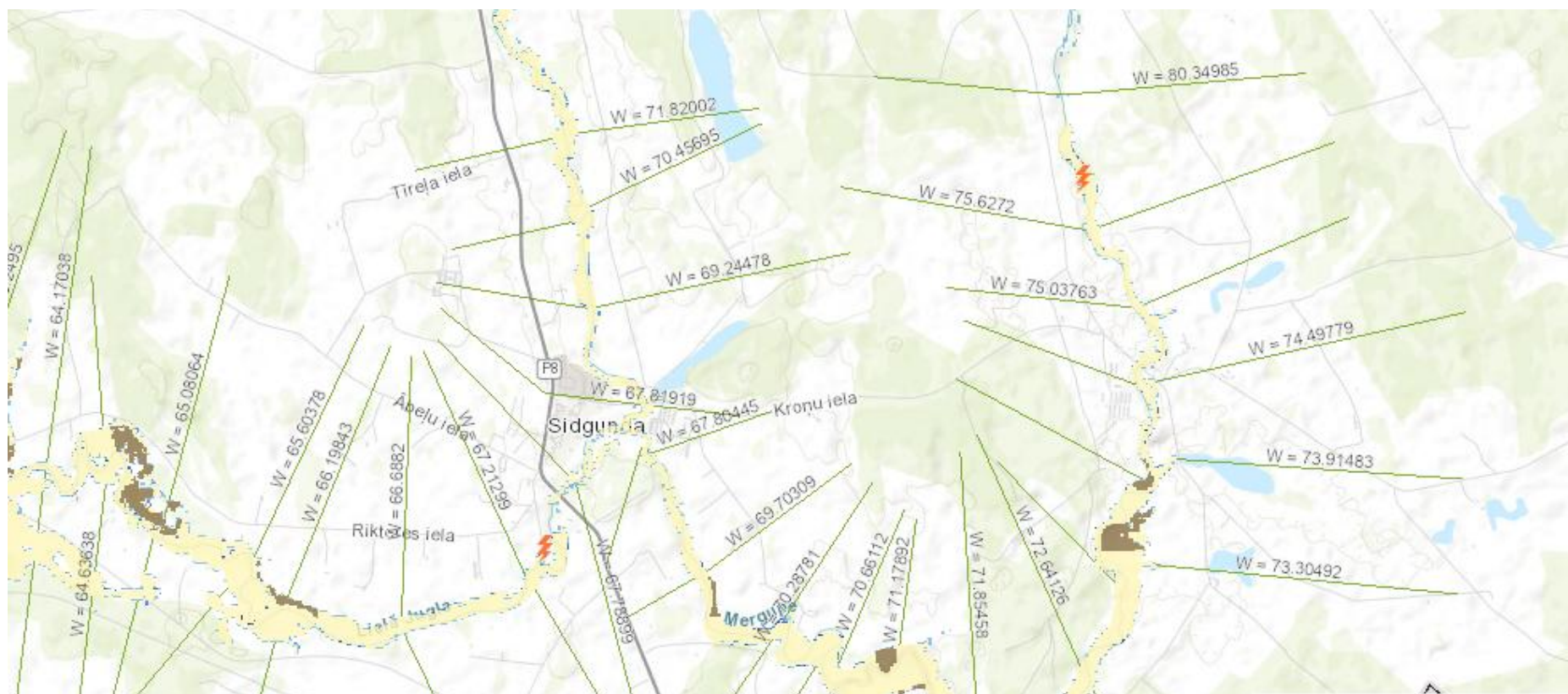

- hidroelektrostacijas

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

karte Nr.4

Rikteres dzirnavu HES un Brūnu HES

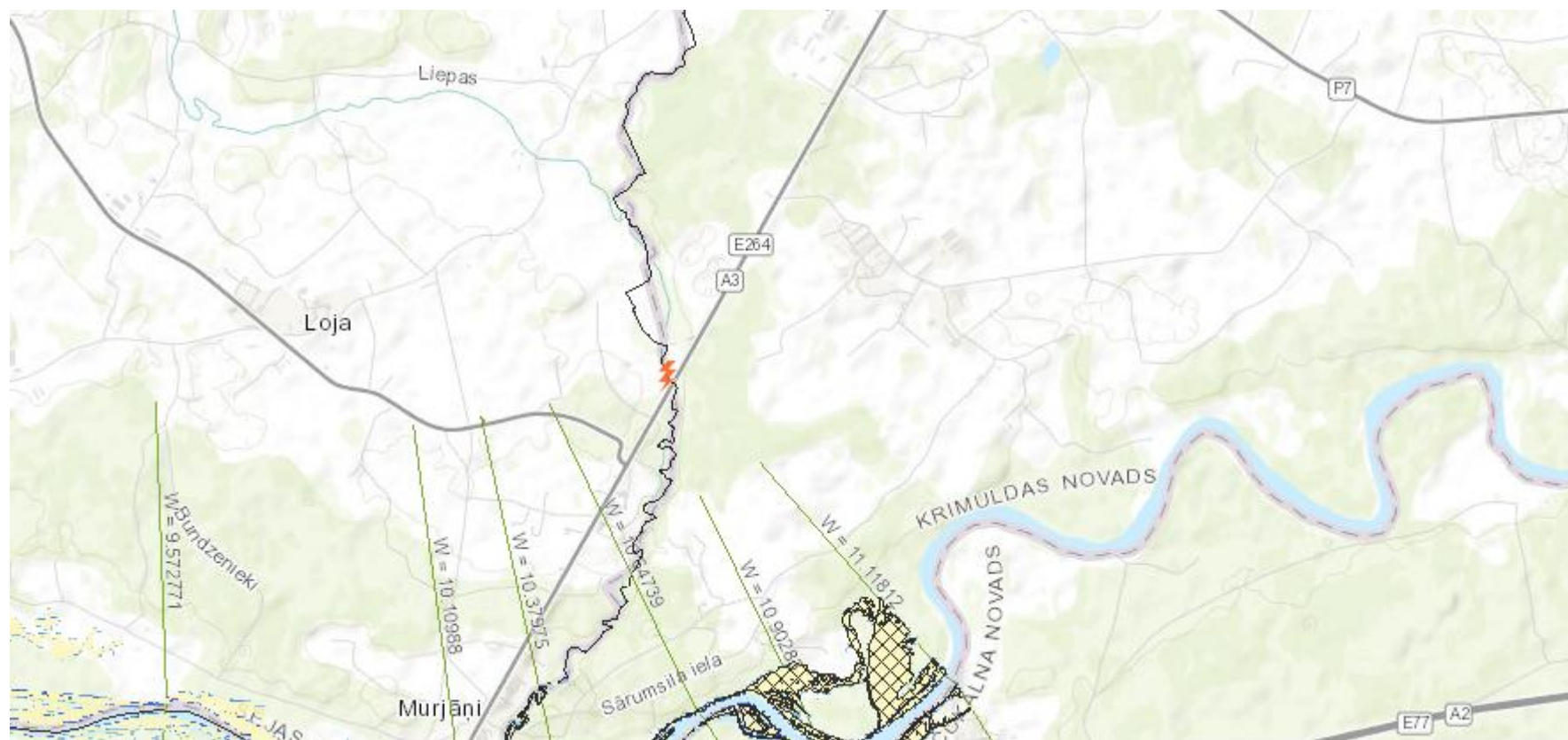

Rikteres dzirnavu HES – kartē pa labi. Brūnu HES – kartē pa kreisi.

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

Katrīndzirnavu HES.

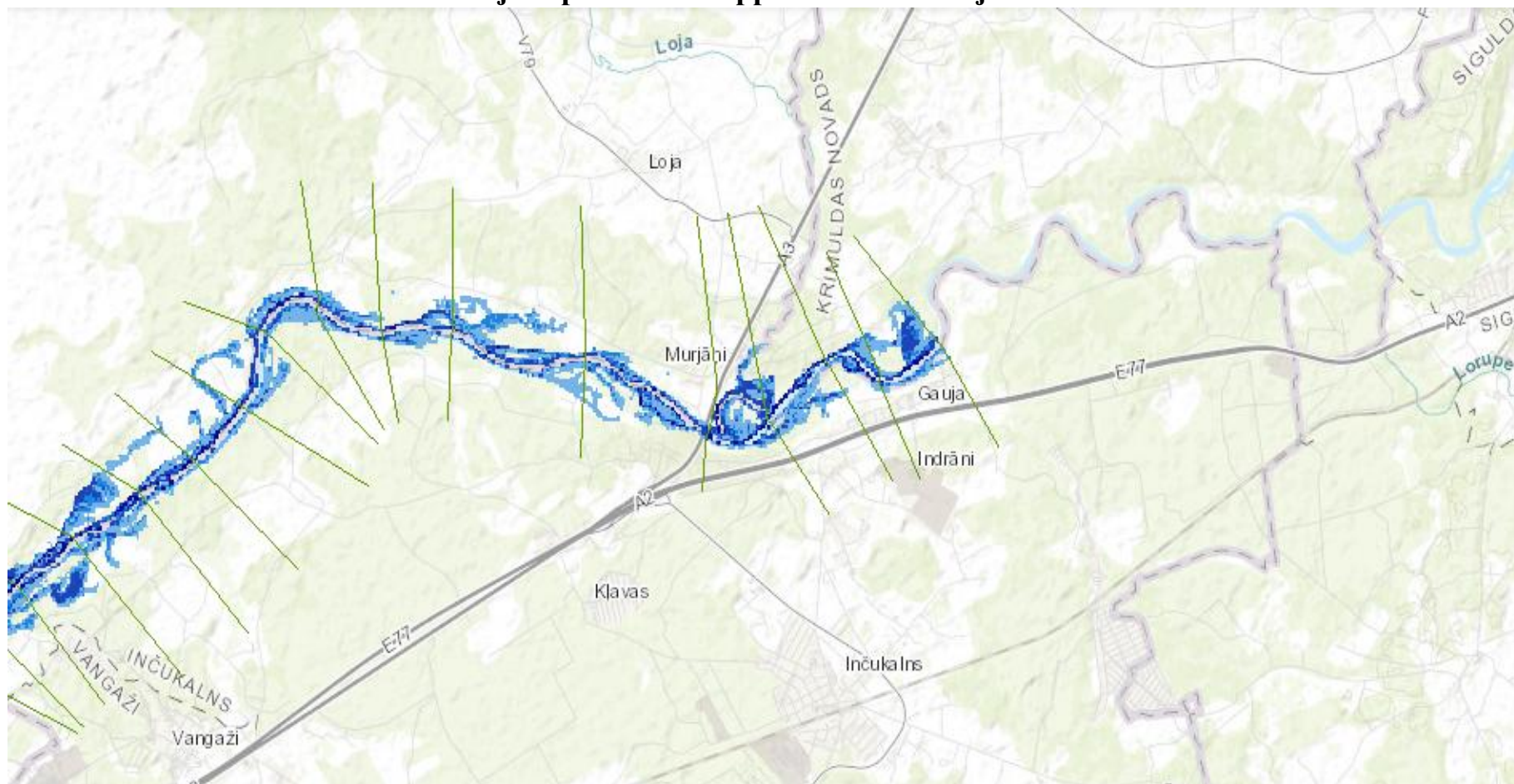
karte Nr.5

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

Gaujas upes baseina applūstošās teritorijas.

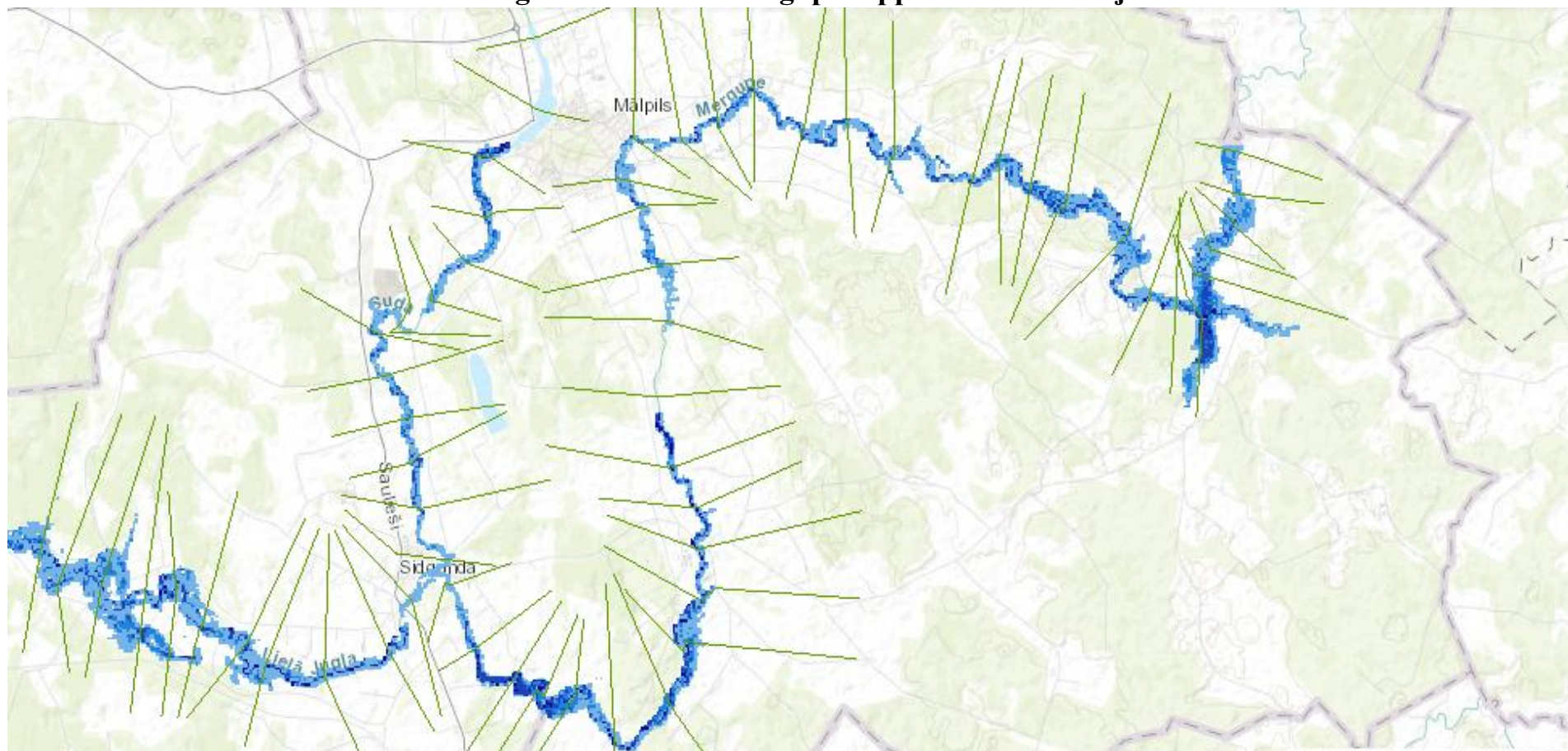
karte Nr.6

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

Lielās Juglas baseina un Mergupes applūstošās teritorijas.

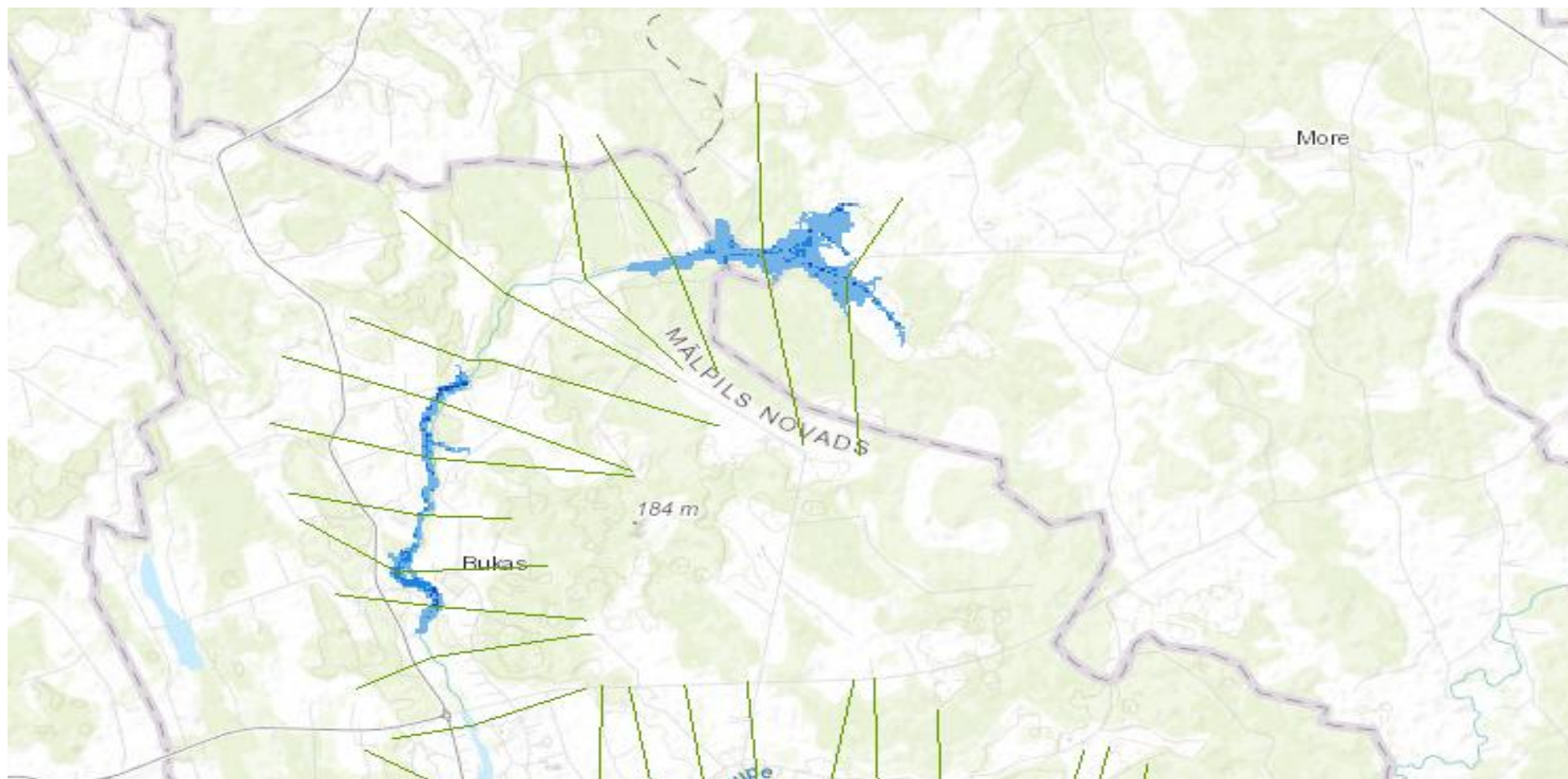
karte Nr.7

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

Sudas upes baseina applūstošās teritorijas.

karte Nr.8

Avots: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

4.5.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Meliorācijas likums;
- Ministru kabineta 03.08.2010. noteikumi Nr. 714 “Meliorācijas sistēmas ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi”;
- Ministru kabineta 24.11.2009. noteikumi Nr. 1354 “Noteikumi par sākotnējo plūdu riska novērtējumu, plūdu kartēm un plūdu riska pārvaldības plānu”;
- Ūdens apsaimniekošanas likums;
- Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027.gadam.

4.5.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Meliorācijas sistēmas izmantošana, kopšana un saglabāšana	Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām	Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
2	Iespējamo applūstošo	Plūdu draudu periodā	Pašvaldība	Pašvaldība	Siguldas novada PP	

	teritoriju uzraudzība					
3	Pašvaldības saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu	2022-2027. gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
4	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2022-2027. gads	VARAM Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

5	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2022-2027. gads	Pašvaldība	VAS “Latvijas Valsts ceļi” Pašvaldība	VAS “Latvijas Valsts ceļi” Pašvaldība	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana apkārtējā vidē (attīrīšanas iekārtu darbības apturēšana, iemeslu noskaidrošana un novēršana)	Pēc nepieciešamības	LVĢMC VUGD	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība Pašvaldības policija	
2	Informācijas saņemšana no iedzīvotājiem par plūdu draudiem	Nekavējoties	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	

					Pašvaldības policija	
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	

				Pašvaldība	Pašvaldība	
5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.6. Riska scenārijs. Zemes nogruvumi.

Zemes nogruvums ir ģeoloģiska parādība, kuras laikā dažādu faktoru ietekmē notiek iežu vai augsnes nobrukšana. Zemes nogruvumu var izraisīt gan dabas parādības, gan cilvēka iejaukšanās.

Daži no nogruvuma iemesliem Siguldas novadā:

- Gruntsūdeņu ietekme;
- Erozija;
- Augsnes sašķidrināšanās.

Senlejas stāvā mala veidojās Ledus laikmetā pirms 12 tūkstošiem gadu. Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietusgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās ik gadu izraisa stāvajās Gaujas senlejas nogāzēs un sānu gravās, pārmaiņas zemes virskārtā.

Latvija ir iekļauta noslīdeņu zema riska zonā un tāpēc noslīdējumu rašanās nav uzskatāma par valsts mēroga problēmu. Nav arī veikti pētījumi noslīdeņu problēmas padziļinātai vērtēšanai. Siguldas novadā zemes nogruvumu apdraudējums novērtēts kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību. Ilgstošu un intensīvu lietavu periodā nepieciešams uzraudzīt pārmaiņas Gaujas senlejas nogāzēs un sānu gravās, organizēt nogāzes un sānu gravas nostiprināšanu gar ceļa braucamām daļām.

4.6.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Plāns “Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam”;
- LVĢMC ziņojums “Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai”;
- Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana būvniecības un infrastruktūras plānošanas jomā”;
- Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana ainavu plānošanas un tūrisma jomā”.

4.6.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Aizsargājamas dabas teritoriju sauszemes atjaunošana un nostiprināšana	Pēc nepieciešamības	DAP Pašvaldība	DAP Pašvaldība	DAP Pašvaldība	
2	Iespējamo zemes nogrūvumu teritoriju uzraudzība	Intensīvu un ilgstošu lietavu laikā	DAP	DAP	DAP	
3	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par zemes	2022-2027. gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

	izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu					
4	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2022-2027. gads	Pašvaldība	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldība	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par iespējamo zemes nogrūvumu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība DAP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība DAP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība DAP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
2	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība VUGD	Pašvaldība VUGD	PP, Sabiedrisko attiecību pārvalde	

	rīcību sniegšana					
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistišana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	STCAK priekšsēdētājs	STCAK nolikumos noteiktās personas	STCAK nolikumos noteiktās personas	
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	

5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.7. Riska scenārijs. Vētras viesuļi, krasas vēja brāzmas.

Vēja ātrums un tā izmaiņas gada griezumā ir būtiski atkarīgas no atmosfēras kopējās cirkulācijas īpatnībām, kā arī no vietējiem apstākļiem. Svarīgs vēja ātruma parametrs ir vēja ātrums brāzmās, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais vēja ātrums. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berzi. Virs sauszemes vējš ir brāzmaināks nekā virs akvatorijas. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tai skaitā dažāda veida infrastruktūrai. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. Neskaitot koku lūšanu un ēku sabrukumu, viens no lielākajiem riskiem ir elektrības pārrāvumi.

Vidējais vēja ātrums gadā Latvijā ir 3,2 m/s. Bet ir piedzīvoti arī spēcīgi orkāni ar vēja brāzmu ātrumu – 48 m/s. 40 m/s, virpuļviesuļi, kuru ātrums var būt no 60 līdz 180 km/h.

Tiek prognozēts, ka tuvāko gadu laikā klimata pārmaiņu negatīvo seku rezultātā vētras risks var palielināties.

Vēja ātruma brāzmās raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai par vēja pastiprināšanos Latvijā tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra vētra – vēja ātrums brāzmās sasniedz 20-24 m/s;
- ļoti stipra vētra – 25-32 m/s;
- bīstami jeb ekstremāli stipra vētra - ≥ 33 m/s.

4.7.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā”;
- Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana būvniecības un infrastruktūras plānošanas jomā”;
- Plāns “Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam.”;
- LVĢMC ziņojums “Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai”;

- Klimata pārmaiņu analīzes rīks.

4.7.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Iedzīvotāju izglītošana civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai	Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība STCAK	Pašvaldība Sabiedrisko attiecību pārvalde	

	darbības jomai un kompetencei.					
2	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	2024-2025 gads	STCAK	VUGD STCAK	VUGD STCAK	
3	Īpašumu apdrošināšanas un pārapdrošināšanas	Pastāvīgi	Pašvaldības nekustamais īpašums – pašvaldības Komersanta īpašums – komersants Privātīpašums - privātpersona	Pašvaldība Komersants Privātpersona	Pašvaldība Komersants Privātpersona	
4	Plāna izstrāde kultūras mantojuma	2025. gads	Pašvaldība	Pašvaldība	Siguldas novada būvvalde Kultūras	

	aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās				pieminekļu īpašnieki	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par prognozēto un sagaidāmo vētras vai krasu vēja brāzmu, viesuļu intensitāti, iespējamām sekām	Pēc nepieciešamības	LVĢMC Pašvaldības Fiziska vai juridiska persona	LVĢMC Pašvaldības Fiziska vai juridiska persona	LVĢMC Pašvaldības Fiziska vai juridiska persona	
2	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD LVĢMC VUGD Pašvaldība	VUGD LVĢMC VUGD Pašvaldība	VUGD LVĢMC A/S "Latvenergo" A/S "Sadales tīkls"	

					AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Pašvaldības Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti	
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamī bas	Pašvaldība	Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās	Pēc nepieciešamī bas	Pašvaldību sadarbības teritoriju	Pašvaldību sadarbības teritoriju	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās	

	aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana		civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	
5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	
----	---	-----------------	------------	--------------------------	--------------------------	--

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.8. Riska scenārijs. Radiācijas avārijas.

Radiācija (jonizējošais starojums) - enerģija, kas pārvietojas viļņu vai daļiņu formā.

Dabiskas izcelsmes radioaktīvas vielas ir neatņemama zemeslodi veidojošu iežu sastāvdaļa, tādējādi radiācija (jonizējošais starojums) dabiski pastāv visapkārt mums. Arī cilvēka organisms dabiski satur radioaktīvus elementus.

Savukārt, radiācijas avārijas situācijas ir notikumi, kas prasa tūlītēju rīcību, lai mazinātu radioaktīvo bīstamību vai tā nelabvēlīgās sekas uz cilvēku dzīvību, veselību, īpašumu vai vidi.

Radiācijas ārkārtas negadījumi var rasties no radioaktīvo avotu nepareizas izmantošanas rūpniecisku, medicīnisku vai pētniecisku procesu laikā, nejaušas nonākšanas nekontrolētu (pamestu, pazaudētu vai nozagtu) starojuma avotu pakļautībā, negadījumiem radioaktīvo materiālu transportēšanas laikā, kā arī var notikt kopā ar tradicionāliem ārkārtas negadījumiem (ugunsgrēks vai ķīmisko vielu izplūde), dabas katastrofas rezultātā, militāro konfliktu vai ļaunprātīgas darbības dēļ.

Radiācijas avārijas var būtiski ietekmēt cilvēku veselību un vidi. Ietekme ievērojami atšķirsies atkarībā no scenārija, avārijas mēroga, starojuma veida un iedarbības ilguma, apstarošanas ceļa (ārēja, iekšēja vai kombinēta), pretpasākumu pieejamības un savlaicīguma, kā arī radiācijai pakļautās personas individuālajām īpašībām (vecums, dzimums, pamata veselības stāvoklis).

Jonizējošā starojuma apdraudējumi Siguldas novadā:

1. Inčukalna pazemes gāzes krātuves ģeofiziskās izpētes darbi paredz jonizējošā starojuma avota izmantošanu;
2. zobārstniecības kabinetos pielieto zobārstniecības rentģeniekārtas;
3. SIA “Siguldas slimnīca” izmantojamas rentģeniekārtas;
4. Radioķirurģijas centrs Sigulda;

Pārrobežu radiācijas apdraudējumi:

1. Baltkrievijas AES -110 km attālumā no Latvijas robežas un 280 km attālumā no Siguldas (komerciālā režīmā darbu uzsāka 2021.gadā);
2. Citas AES – 500 km rādiusā (9 AES – darbojas, 2 AES - demontāžas stadijā);

3. paaugstināts radiācijas avāriju risks Ukrainas kodoliekārtām – 4 AES, 15 kodolreaktori (Krievijas militārais iebrukums Ukrainā).

Kodolavārijas gadījumā Latvija neatrodas paaugstināta riska zonā. Tomēr, notiekot avārijai Balkrievijas AES, Latvija atradīsies pārtikas un preču drošības pasākumu zonā (tai skaitā, Siguldas novads) (300 km rādiusā ap Baltkrievijas AES, Varņani, Astravjecas rajons, Grodņas apgabals).

Pārtikas un preču drošības zona ir teritorija, kurā vispārējas trauksmes izsludināšanas gadījumā tiek sniegtas instrukcijas, kā:

- a) pasargāt mājlopus, nelaižot tos uz ganībām un barojot ar barību, kas nav glabāta atklātā laukā;
- b) aizsargāt dzeramā ūdens avotus, kas tieši izmanto lietus ūdeni (piem., noslēdzot vai atvienojot lietus ūdens savākšanas caurules);
- c) ierobežot vietēji audzētu augļu un dārzeņu lietošanu (izņemot pamatpatēriņa dārzeņus), savvaļā iegūtas pārtikas lietošanu (piem., sēnes un medījums), no ganībās esošiem lopiem iegūta piena lietošanu, kā arī lietus ūdens un dzīvnieku barības lietošanu;
- d) pārtraukt patēriņa preču izplatīšanu līdz tiek veikts drošības vērtējums.

Reizi gadā Inčukalna pazemes gāzes krātuvē tiek veikti jonizējošā starojuma dozu mērījumi, ko apliecina ikgadējais eksperta apsekošanas pārskats.

A/S “Conexus Baltic Grid” Inčukalna pazemes gāzes krātuves drošības sistēmas vadības dokuments ir “Rīcības plāns radiācijas avārijas situācijās”, kas izstrādāts pamatojoties uz LR Ministru kabineta 08.04.2003. noteikumu Nr.152 “Prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā” 5.punkta prasībām.

Valsts uzraudzību un kontroli radiācijas drošības un kodoldrošības jomā veic valsts pārvaldes iestādes Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs. Radiācijas līmeņa nepārtrauktu novērošanu Latvijā tiešsaistes (on-line) režīmā veic 20 stacionāras spektrometriskās monitoringa stacijas: Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī (2 stacijas), Demenē, Silenē, Medumos, Jelgavā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā, Ventspilī un Rūjienā.

Stacionārās spektrometriskās monitoringa stacijas nodrošina apkārtējās vides (fona) gamma starojuma dozas jaudas un spektru mērījumus. Mērījumi tiek veikti ar 10 minūšu intervālu. Mērījumu rezultāti pieejami Valsts vides dienesta mājaslapā (<https://ims-web.vvd.gov.lv/measuring-overview/daily/dose-rate/table.html>). Informācija par gamma starojuma dozas jaudu regulāri tiek nosūtīta EURDEP (European Radiological Data Exchange Platform) datu bāzei, kurā pieejama Eiropas valstu gamma monitoringa dati.

Valsts robežsardze sadarbībā ar Valsts ieņēmumu dienesta muitas iestādēm, Pārtikas un veterināro dienestu, Valsts vides dienestu un citām institūcijām atbilstoši kompetencei veic pārbaudes robežšķērsosanas vietās, lai novērstu tādu preču, bagāžas, personu un transportlīdzekļu pārvietošanu, kuros radioaktīvo vielu daudzums pārsniedz pieļaujamās normas, un neatļautu jonizējošā starojuma avotu pārvietošanu.

Ja ir pamatotas aizdomas par preces neatbilstību radiācijas drošības prasībām vai iespējamiem draudiem cilvēku veselībai precē esošā radioaktīvā piesārņojuma dēļ, tad sadarbībā ar Radiācijas drošības centru un pamatojoties uz Radiācijas drošības centra atzinumu par preces drošumu:

- Pārtikas un veterinārais dienests veic pārtikas un dzīvnieku barības aprites uzraudzību un kontroli atbilstoši normatīvajiem aktiem par pārtikas un dzīvnieku barības apriti;
- Veselības inspekcija veic kosmētikas līdzekļu uzraudzību un kontroli atbilstoši normatīvajiem aktiem par kosmētikas līdzekļu drošumu, kā arī kontrolē tirdzniecībā esošās (tirgū laistās un izplatītās) ķīmiskās vielas, maisījumus un biocīdus;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas proves birojs" veic dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu uzraudzību un kontroli vietās, kur notiek saimnieciskā darbība ar dārgmetāliem, dārgakmeņiem un to izstrādājumiem;
- Patērētāju tiesību aizsardzības centrs veic būvizstrādājumu uzraudzību atbilstoši normatīvajiem aktiem par būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtību un preču drošuma uzraudzību un kontroli atbilstoši normatīvajiem aktiem par preču un pakalpojumu drošumu attiecībā uz tā kompetencē esošajām precēm.

Jebkurai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības pieprasīt, lai Radiācijas drošības centrs papildus pārbauda radiācijas drošības un kodoldrošības situāciju jebkurā operatora kontrolētajā zonā (operators - fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir licence darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem vai kura ir reģistrējusi darbības ar jonizējošā starojuma avotiem un

ir atbildīga par darbībām, radiācijas drošību un kodoldrošību tās kontrolētajā zonā (tostarp gadījumos, kad jonizējošā starojuma avota lietotājs vai īpašnieks neveic darbības ar jonizējošā starojuma avotiem)).

Radiācijas avārijas apdraudējums Siguldas novadā tiek vērtēts kā zems risks ar nozīmīgām sekām.

4.8.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- likums “Par radiācijas drošību un kodoldrošību”;
- Ministru kabineta 28.01.2021. noteikumi Nr.65 “Darbību ar jonizējošā starojuma avotiem paziņošanas, reģistrēšanas un licencēšanas noteikumi”;
- Ministru kabineta 08.04.2003. noteikumi Nr.152 “Prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā”;
- Ministru kabineta 04.11.2002. noteikumi Nr.508 “Jonizējošā starojuma avotu fiziskās aizsardzības prasības”;
- Ministru kabineta 09.04.2002. noteikumi Nr.149 “Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu”;
- Ministru kabineta 03.07.2001. noteikumi Nr.307 “Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu, transportējot radioaktīvos materiālus”.

4.8.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						

1	Sabiedrības informēšanas pasākumi par radiācijas avārijas iespējamību, veselības aizsardzības pasākumiem, sagatavotību un rīcību radiācijas avārijas gadījumā	Pastāvīgi	Valsts vides dienests Radiācijas drošības centrs	Valsts vides dienests Radiācijas drošības centrs Pašvaldība	Pašvaldība Sabiedrisko attiecību pārvalde	
2	Objektā, kas veic darbības ar radioaktīvo (jonizējošo) vielu, iespējamo aizsardzības pasākumu	Pastāvīgi	Valsts vides dienests Radiācijas drošības centrs	Valsts vides dienests Radiācijas drošības centrs	Operatori Valsts vides dienests Radiācijas drošības centrs VUGD – ja radiācijas	

	apzināšana radiācijas avāriju gadījumā				avārijas sekas var ietekmēt iedzīvotājus un vidi ārpus operatora (objekta) kontrolētās zonas. Pašvaldības – ja radioaktīvo vielu kopējā radioaktivitāte operatora (objekta) kontrolētajā zonā atbilst normatīvajos aktos par prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas	
--	---	--	--	--	---	--

					avārijas gadījumā noteiktajiem lielumiem, vai ir lielāka par tiem	
3	Noteikto radiācijas drošības un kodoldrošības pasākumu ievērošana operatora kontrolētajā zonā.	Pastāvīgi	VVD Radiācijas drošības centrs	VVD Radiācijas drošības centrs Operators	Operators	
4	Sagaidāmās apstarošanas no attiecīgā jonizējošā starojuma avota novērtēšana, ja tās varbūtību	Pastāvīgi	Operators	Operators	Operators	

	un lielumu iespējams iepriekš aprēķināt vai noteikt					
5	Radiācijas drošības un kodoldrošības kvalitātes nodrošināšanas programmas jonizējošā starojuma avota testēšanā, lietošanā, uzglabāšanā un pārbaudē, izstrāde saskaņā ar Ministru kabineta 09.04.2002. noteikumu Nr. 149	Pastāvīgi	Operators	Operators	Operators konsultējoties ar radiācijas drošības ekspertu	

	“Noteikumi par aizsardzību pret jonizējošo starojumu” 16 punkta un to apakšpunktu prasībām.					
6	Rodoties apstāklim, kas var negatīvi ietekmēt radiācijas drošību un kodoldrošību, nekavējoties nodrošināt to izpēti un novēršanu.	Pēc nepieciešamības	Operators	Operators	Operators	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par radiācijas avāriju	Pēc nepieciešamības	VVD Radiācijas drošības centrs	VVD Radiācijas drošības centrs	Operators VUGD Pašvaldība	

2	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu sniegšana par rīcību	Pēc nepieciešamības	VVD Radiācijas drošības centrs VUGD	Pašvaldība VUGD	Pašvaldības policija, Sabiedrisko attiecību pārvalde	
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VVD Radiācijas drošības centrs VUGD	VUGD Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju	Pēc nepieciešamības	STCAK priekšsēdētājs	STCAK nolikumā noteiktās personas	STCAK nolikumā noteiktās personas	

	apziņošana un sasaukšana					
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	
5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	

7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija zaudējumiem noteikšana	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	
----	---	--------------------	------------	--------------------------	--------------------------	--

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.9. Riska scenārijs. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde.

Ķīmisko vielu transportēšanas (pa dzelzceļu, autoceļiem, cauruļvadiem), uzglabāšanas, pārstrādes (mehāniskā sajaukšana, pārkraušana u.c.) posmos var notikt nevēlami notikumi, kas var izraisīt katastrofas.

Ķīmisko vielu noplūdes iemesli var būt:

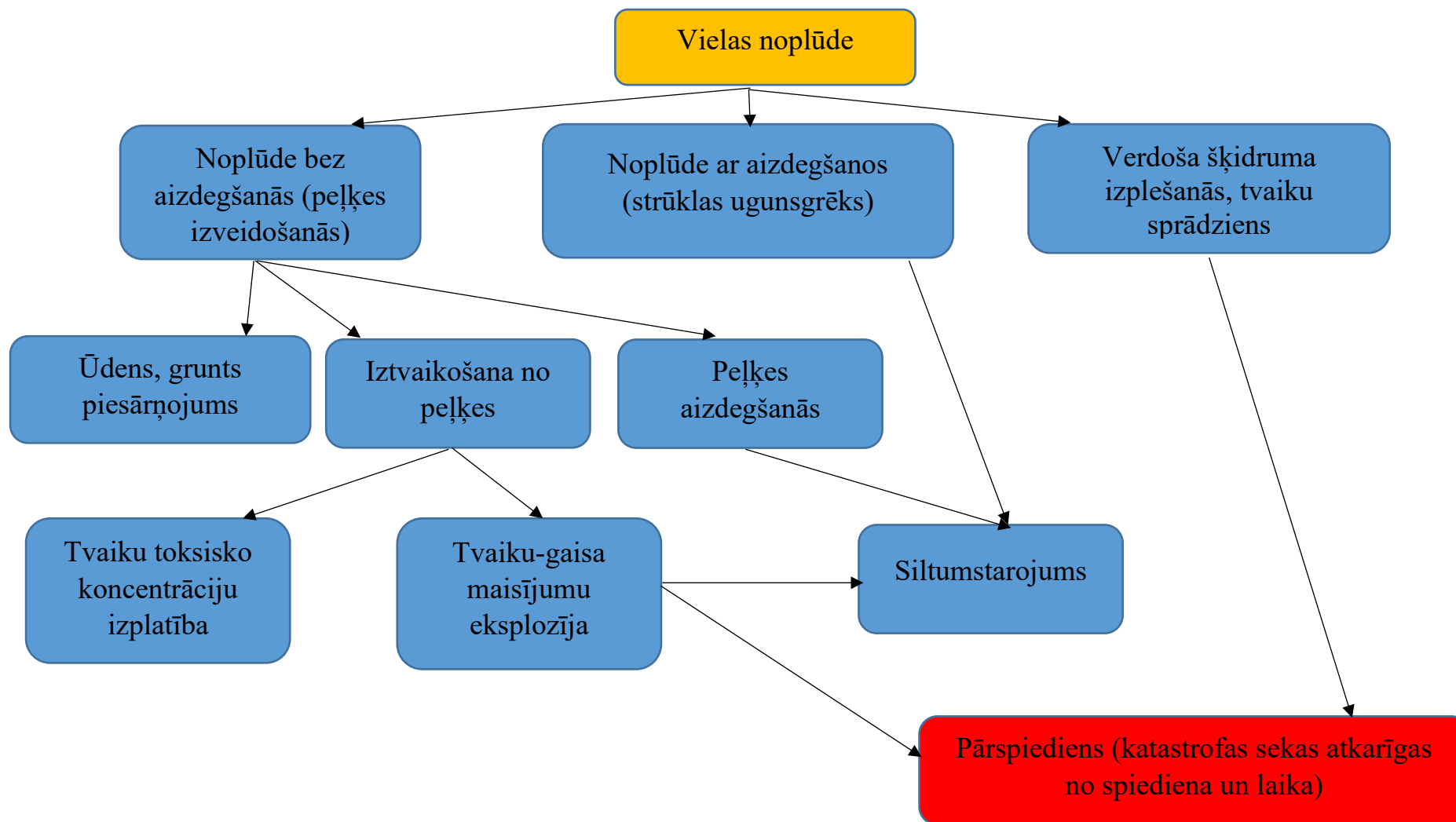
1. rezervuāra vai cisternas pārļiešana (mēraparatūras vai vadības elementu defekti; darbinieku kļūdaina rīcība);
2. rezervuāra, cauruļvadu, cisternu daļējs vai pilnīgs sabrukums (iekārtas defekts – metāla nogurums, metinājuma šuves defekts; pārsniegts pieļaujamais spiediens; ārējie riska avoti – dabas un tehnogēnās katastrofas, ļaunprātīga rīcība; iekšējie riska avoti - pārspiediens vai siltumstarojums no blakus esošajām iekārtām (t.s. domino efekts);
3. dabas katastrofas (zemestrīces laikā var rasties sūces cauruļvadu savienojumos, rezervuāru joslu metinājumos u.tml.; mežu ugunsgrēki – radušais siltuma starojums var ietekmēt rezervuārus un citas iekārtas; appludinājuma risks – var būt iespējama plūdu/palu ūdeņu ietekme);
4. dzelzceļa vai autoavārijas, aviokatastrofas;
5. teroristiska rīcība vai diversija, tai skaitā, nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta ienešana, bioloģiski aktīvo vielu pielietošana, spridzekļa uzstādīšana, šaujamieroču pielietošana u.c., kā rezultātā tiek izraisītas bīstamo ķīmisko vielu noplūdes, ugunsgrēks, sprādziens atsevišķās tehnoloģiskās iekārtās.

Latvijā tiek pārkrautas, saražotas un uzglabātas tūkstošiem tonnu bīstamo ķīmisko vielu. Šie procesi rada risku, ka bīstamās ķīmiskās vielas var nokļūt apkārtējā vidē, tādējādi radot draudus gan apkārtējām ekosistēmām, cilvēkiem un īpašumiem. Nopietnākās sekas rodas gadījumos, kad bīstamās ķīmiskās vielas ir iesaistītas t.s. rūpnieciskajās avārijās.

Rūpnieciskajai avārijai ir raksturīga apjomīga bīstamās vielas noplūde, ugunsgrēks vai sprādziens ražotnē, kas nekavējoties vai pēc kāda laika rada nopietnus draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai vai īpašumam ražotnes teritorijā vai ārpus tās.

Kīmisko vielu noplūdes scenāriji un sekas.

shēma Nr.1

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 27.janvāra noteikumos Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” Siguldas novadā noteikti divpadsmit paaugstinātās bīstamības objekti, kuros lieto, apsaimnieko vai uzglabā ķīmiskās vielas.

Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts.

A kategorija

tabula Nr.5

Nr. p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese, tālrunis	Objekta juridiskā adrese, tālrunis	Darbības raksturojums	Klasificējošais kritērijs	Bīstamās vielas daudzums (tonnās)
1	AS “Conexus Baltic Grid”	Ragana, Krimuldas pagasts, Krimuldas novads, 67048000	A. Briāna iela 6, Rīga, 67087900, 67819017	Pazemes gāzes krātuve	2.1.1.	Metāns līdz 4 mljrd. m ³ , metanols līdz 100, dietilēnglikols līdz 100

B kategorija

Nr. p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese, tālrunis	Objekta juridiskā adrese, tālrunis	Darbības raksturojums	Klasificējošais kritērijs	Bīstamās vielas daudzums (tonnās)
1	SIA “Vangažu termināls”	“Meža miers”, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, 67244440	Mārupes iela 4, Rīga.	Naftas produktu bāze	2.2.1.	Naftas produkti – līdz 20 139

C kategorija

Nr. p.k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese, tālrunis	Objekta juridiskā adrese, tālrunis	Darbības raksturojums	Klasificējošais kritērijs	Bīstamās vielas daudzums (tonnās)
----------	-------------------	--------------------------	------------------------------------	-----------------------	---------------------------	-----------------------------------

1	SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Sigulda"	Vidzemes šoseja 4, Sigulda	Bauskas iela 58a, Rīga, 66013355	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 70,515
2	AS "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Sigulda"	Lorēni, Siguldas pagasts, Siguldas novads, 67301535	Alīses iela 3, Rīga, 67475500	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 106,99, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 6,26
3	AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacija "Asni"	"Asni", Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, 67977921	Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, 65133677	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 76,19
4	AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacija "Mālpils"	Skulmes iela 5, Mālpils, Mālpils nov. 67925496	Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, 65133677	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 74,7, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 2,77
5	AS "VIRŠI-A" degvielas uzpildes stacija "Ragana"	Tirgus iela 4, Ragana, Krimuldas pagasts, Krimuldas novads, 67978249	Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, 65133677	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti – līdz 44,82, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 2,10
6	SIA "PLUSS 1" degvielas uzpildes stacija "Totāls"	Rīgas–Veclaicenes šosejas 37. km, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, 28658888	Rīgas–Veclaicenes šosejas 37. km, Inčukalna pagasts, Inčukalna novads, 28658888	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 122, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 27,5

7	SIA "Bobsleja un kamaniņu trase "Sigulda""	Šveices iela 13, Sigulda, Siguldas novads, 67973813, 2918535	Šveices iela 13, Sigulda, Siguldas novads, 67973813, 2918535	Bobsleja un kamaniņu trase. Trases saldēšanas stacija	2.3.1.	Amonjaks, bezūdens 47.7
8	SIA "East-West Transit" degvielas uzpildes stacija "Latvijas Nafta"	Vidzemes šoseja 67/71, Sigulda, 67855209	Lubānas iela 66, Rīga, 67112296	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 152
9	SIA "PS Gāze"	Ventas iela 16a, Sigulda, 67971232	Līvkalna iela 7a, Sigulda, 67971232	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Sašķidrinātās naftas gāzes līdz 6,8
10.	AS "VIRŠI-A" DUS "Sigulda"	Nītaures iela 22, Sigulda, Siguldas novads, 25714884	Kalna iela 17, Aizkraukle, Aizkraukles pagasts, Aizkraukles novads, 65133677	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti līdz 85, sašķidrinātās naftas gāzes līdz 16, sadzīves un grilgāzes propāna – butāna gāzes baloni 16,6

Piezīme. Klasificējošais kritērijs tabulas 6. ailē ir norādīts atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 "[Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība](#)" 2. punktā minētajām prasībām.

Siguldas novadā esošie objekti, kuros ražo, lieto, apsaimnieko vai uzglabā bīstamās vielas, bet netiek uzskatīti, kā paaugstinātas bīstamības objekti:

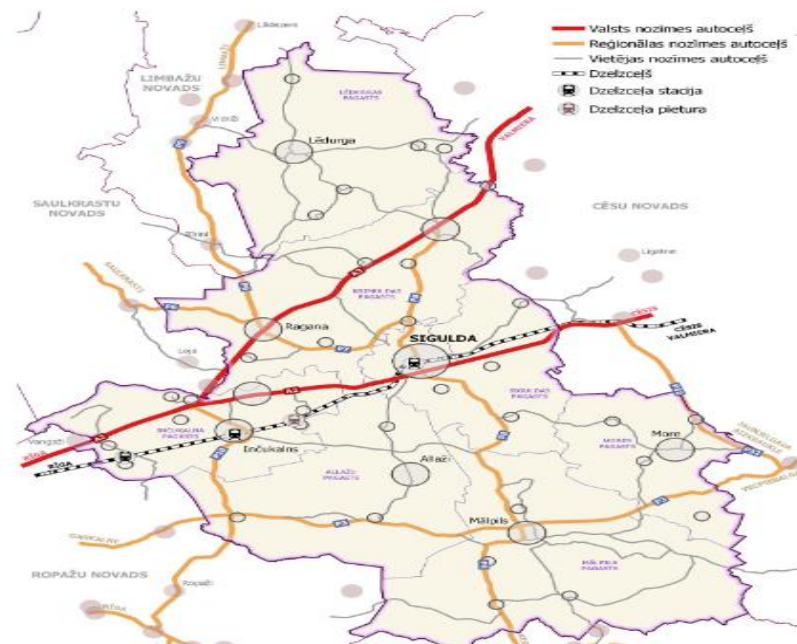
1. Gāzes uzpildes stacija, Jūdažu iela 4, Sigulda;

2. Circle K Sigulda automāts, Vidzemes šoseja 12, Sigulda;
3. Circle K Sigulda, degvielas uzpildes stacija, Mazā Saules iela 2, Sigulda;
4. Circle K Ragana, degvielas uzpildes stacija, Ragana;
5. SIA “Magnēts S” , degvielas uzpildes stacija, Vidzemes šoseja 69, Sigulda;
6. KOOL Inčukalns, degvielas uzpildes stacija, Vairogi, Inčukalna pagasts, Siguldas novads.

Siguldas novada STCAK ir pieejami trīs paaugstinātās bīstamības objektu civilās aizsardzības plāni, kuros iekļautas ziņas par paaugstinātās bīstamības objekta apkārtnes teritoriju, kuru var ietekmēt avārija, tai skaitā informācija par to iedzīvotāju un blakus esošo objektu skaitu, kurus var ietekmēt avārija paaugstinātās bīstamības objektā.

Bīstamo kravu pārvadājumi Siguldas novada teritorijā tiek veikti pa galvenajiem Latvijas autoceļiem (A2 Rīga — Sigulda — Igaunijas robeža (Veclaicene) un A3 Inčukalns — Valmiera — Igaunijas robeža (Valka), reģionāliem autoceļiem (P3 Garkalne—Alauksts, P6 Saulkrasti—Sēja—Ragana, P7 Ragana—Turaida, P8 Inciems—Sigulda—Ķegums, P9 Ragana—Limbaži, P10 Inčukalns—Ropaži—Ikšķile) un vietējās nozīmes autoceļiem.

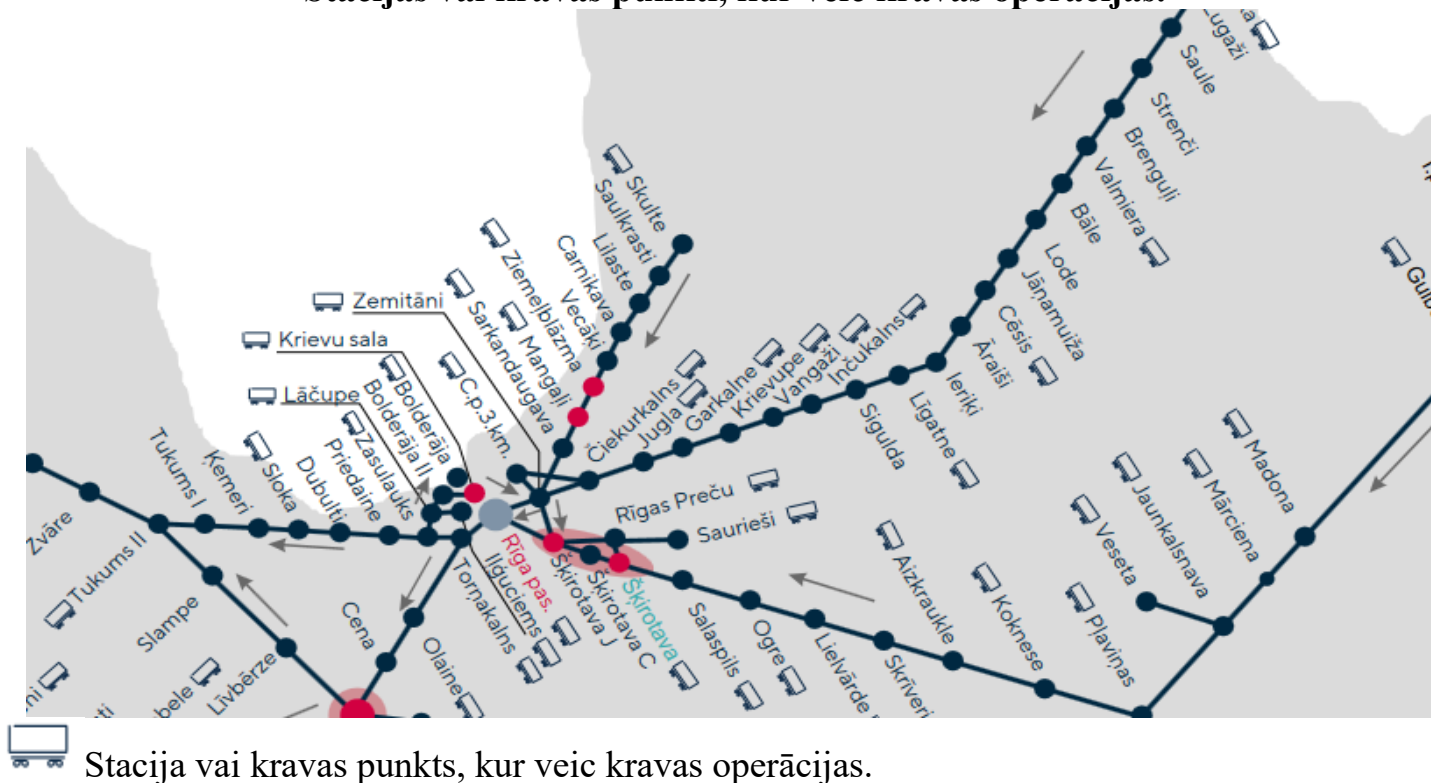
karte Nr.9

Siguldas novadu šķērso dzelzceļa līnija Rīga—Lugaži—valsts robeža jeb Rīga—Valga pa kuru tranzītā tiek pārvadātas bīstamās kravas. Siguldas novadā nav stacijas, kur atļauts novietot dīkstāvei vilcienu sastāvus ar īpaši bīstamām kravām krautiem vagoniem.

shēma Nr.2

Stacijas vai kravas punkti, kur veic kravas operācijas.

Novada teritorijā atrodas maģistrālais gāzes vads Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve, Pleskava – Inčukalna pazemes gāzes krātuve un gāzes regulēšanas stacija “Sigulda”. Maksimālais darba spiediens gāzes vados var sasniegt līdz 55 bar. Tehnogēno katastrofu risks pastāv cauruļvada plīsuma varbūtībā ar tam sekojošu sprādzienu un ugunsgrēku, kā rezultātā var rasties gaisa piesārņojums. Lai samazinātu šāda negadījuma potenciālās sekas, maģistrālajam gāzes vadam ir noteikta

drošības aizsargjosla un noteikti būvniecības un citi ierobežojumi. Maģistrālajos gāzes vados pēc katriem 20–25 km ir ierīkoti aizvari dabasgāzes padeves pārtraukšanai.

SIA “Bobsleja un kamaniņu trase “Sigulda” iespējamā avārijas situācija ir amonjaka noplūde un ugunsgrēks. Avārijas gadījumā, nonākot amonjakam vidē, būtiski var tikt piesārņota upe Gauja.

4.9.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti.

- Paaugstinātas bīstamības objektu civilās aizsardzības plāni;
- Vides aizsardzības likums;
- Ministru kabineta 17.02.2009. noteikumi Nr.158 “Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai”;
- Ministru kabineta 24.04.2007. noteikumi Nr.281 “Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums”;
- Ministru kabineta 06.09.2005. noteikumi Nr. 674 “Bīstamo kravu pārvadājumu noteikumi”.

4.9.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Paaugstinātas bīstamības objekta civilās	2024. gads	Paaugstinātās bīstamības objekta	Paaugstinātās bīstamības objekta	Paaugstinātās bīstamības objekta	

	aizsardzības plānā izstrāde, saskaņošana un iesniegšana pašvaldībai.		īpašnieks vai valdītājs	īpašnieks vai valdītājs	īpašnieks vai valdītājs	
2	Informatīvā materiāla sagatavošana iedzīvotājiem, norādot rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzamos aizsardzības pasākumus	2024. gads	STCAK	STCAK	Civilās aizsardzības speciālists	
3	Sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām,	Regulāri	VUGD Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldības Sabiedrisko attiecību pārvalde	

	sagatavotību un sagaidāmo rīcību					
4	Pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde par piesārņojošas darbības un izraisīto smaku kontroli	2024.	Pašvaldība	Pašvaldība	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
5	Dabīgo virszemes ūdenstilpņu, pazemes ūdens un dzeramo ūdens paraugu ņemšana ūdens monitoringam	Regulāri	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par	Pēc nepieciešamības	VUGD	VUGD	VUGD	

	rīcību sniegšana		Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība Pašvaldības policija	
2	Informācijas saņemšana no iedzīvotājiem par draudiem	Nekavējoties	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība Pašvaldības policija	
3	Glābšanas dienestu (VUGD, NMP) iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju	Pēc nepieciešamības	STCAK priekšsēdētājs	STCAK nolikumā noteiktās personas	STCAK nolikumos noteiktās personas	

	apziņošana un sasaukšana					
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	
5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

	kompensācija par zaudējumiem noteikšana					
--	--	--	--	--	--	--

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.10. Riska scenārijs. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēks.

Meža ugunsgrēks ir nekontrolēta un nevēlama uguns izplatība mežā. Meža ugunsgrēkus var izraisīt gan dabas parādības kā zibens, kūdras pašaiizdegšanās, gan cilvēka darbība kā neuzmanīga rīkošanās ar uguni, tīša aizdedzināšana.

Ugunsnedrošais laikposms mežos un purvos ir atkarīgs no laikapstākļiem (jo augstāka gaisa temperatūra, sausāks gaiss un mazāks nokrišņu daudzums, jo straujāk pieaug ugunsbīstamības risks). Klimata pārmaiņu kontekstā ir prognozēts, ka sausuma un karstuma periodi nākotnē kļūs biežāki, kas palielina ugunsbīstamību mežos un kūdras purvos.

Siguldas novadā mežu platības veido vairāk kā 52% no novada kopējās platības (skat. tabulā nr. 6).

Meža ugunsgrēkam var būt trīs veidi:

skrejuguns – visizplatītākais meža ugunsgrēks, kura laikā deg zemsedzes virsējā kārtā, bet uguns neskar koku vainagus. Pavasarī tā virzās uz priekšu ātri (3–5 m/min), sadedzinot sauso materiālu. Vasarā, kad viss ir sauss, skrejuguns izdedzina zemsegu līdz minerālaugsnei un apdedzina arī koku virsējās saknes. Pēc skrejuguns egļu audzes nokalst pilnībā, no priežu audzēm – lielākā daļa. Izdzīvojušajiem kokiem pastiprināti uzbrūk gan kaitēkļi, gan slimības un sekas ir koku pilnīga nokalšana;

vainaguguns – tās laikā deg gan zemsedzes virsējā kārtā, gan arī kokaudzes vainagu klājs. Uguns ir tik intensīva, ka gaisā lido pāroglājušies koku zari un nokrītot rada jaunus ugunsgrēka perēkļus. Virzās uz priekšu ātri (arī bezvēja laikā), un to ir grūti ierobežot. Vainagugunī aiziet bojā kokaugi, zemsedze, zemsegas mikroorganismi u.c. Šādos degumos meža atjaunošanās un pat vietas apmežošana ir ilga un grūta;

zemdegas – tās laikā deg (vairāk gruzd) visa zemsega, purvājos – arī kūdra. Uguns uz priekšu virzās lēni – tikai dažus metrus diennaktī. Degšanas laikā pakāpeniski sakarst un izžūst viss zemsegas slānis, izdegot līdz minerālaugsnei vai gruntsūdenim. Zemdega var turpināties mēnešiem ilgi, un to nodzēst ir grūti. Turklāt dzēšana ir specifiska.

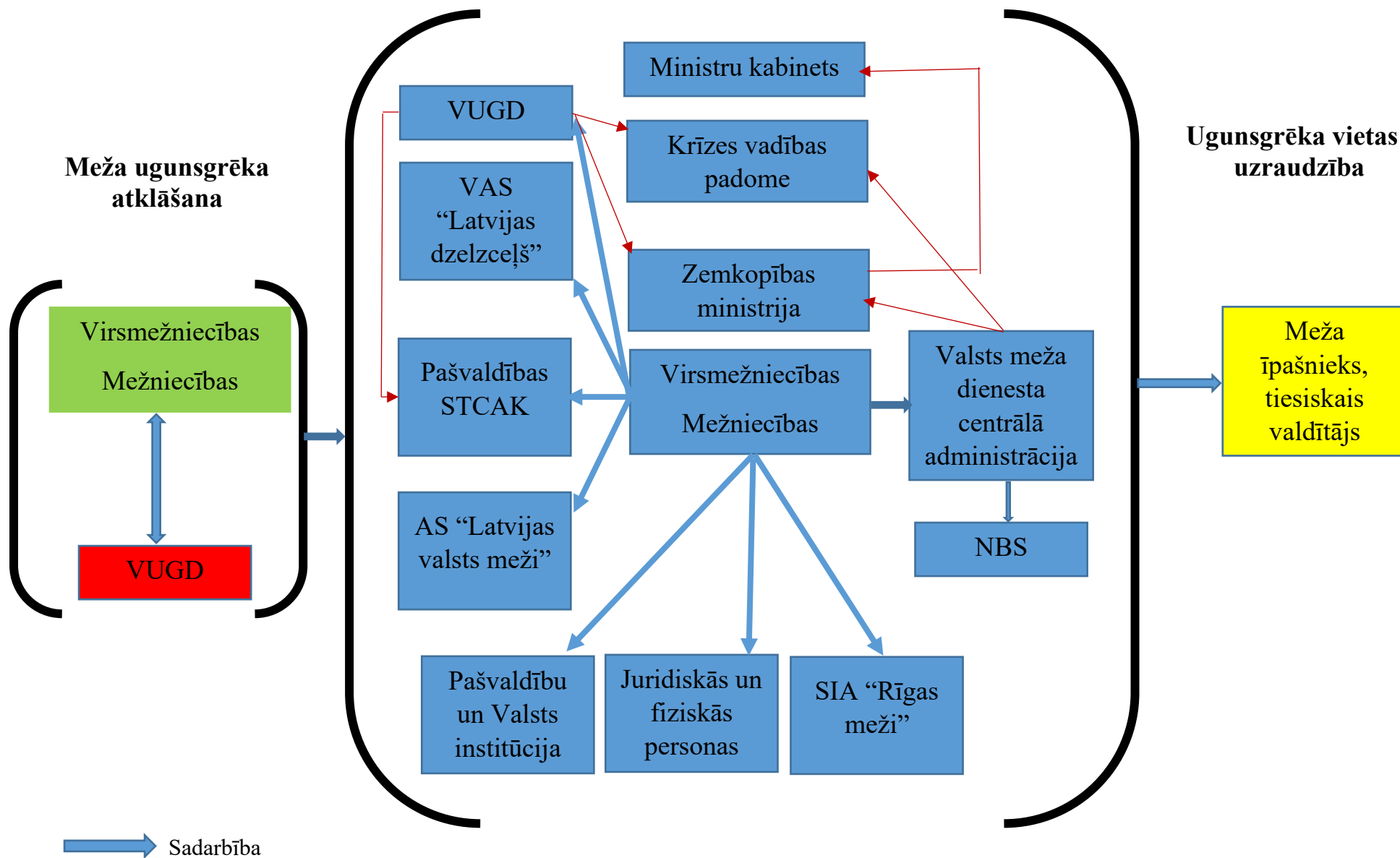
Siguldas novada zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (mērvienība - hektāros). Dati uz 01.01.2023.

tabula Nr.6

Kopplatība	lauksaimniecībā izmantojamā zeme	t.sk.				mežs	krūmājs	purvs	ūdens objektu zeme	Pārējā zeme (zem ēkām, zem ceļiem un.c.)
		arāmzeme	augļu dārzs	pļava	ganība					
102853	33052	22802	520	5580	5580	53475	793	3905	2804	8824

4.10.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Meža likums;
- Ministru kabineta 10.06.2008. noteikumi Nr.420 “Noteikumi par meža ugunsdzēsības darbiem un Valsts meža dienesta un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas”;
- “Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas pamatnostādnes 2020.-2030.gadam”;
- LVĢMC ziņojums “Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai”;
 - Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā”;
 - Pētījums “Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana civilās aizsardzības un ārkārtas palīdzības jomā”.

—▶ Ārkārtējās situācijas izsludināšana

Avots: Zemkopības ministrijas nozares apdraudējuma novēršanas plāns

4.10.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Meža ugunsnedrošo laikposmu noteikšana, izsludinot tā sākumu un beigas.	Reizi gadā	VMD	VMD	VMD Pašvaldības pēc saskaņošanas ar Valsts meža dienestu attiecīgajā administratīvajā teritorijā var noteikt un izsludināt citu meža ugunsnedrošo laikposmu.	

2	Mineralizētu joslu izveidošana	Pēc nepieciešamības	VMD Pašvaldība Meža īpašnieks	VMD Pašvaldība Meža īpašnieks	VMD Pašvaldība Meža īpašnieks	
3	Mineralizētu joslu atjaunošana un meža ugunsnedrošajā laikposmā uzturēšana ugunsdrošā stāvoklī	Reizi gadā	VMD Pašvaldība Meža objekta īpašnieks	VMD Pašvaldība Meža objekta īpašnieks	VMD Pašvaldība Meža objekta īpašnieks	
4	Mineralizētās joslas ierīkošana vai 1,5 m plata grāvja nodrošināšana un to uzturēšana vietās, kur valsts vai pašvaldības ceļš robežojas ar meža objektu (pie I ugunsbīstamības klases	Pēc nepieciešamības	Valsts ceļi Pašvaldība	Valsts ceļi Pašvaldība	Valsts ceļi Pašvaldība	

	mežaudzēm un izcirtumiem)					
5	Mineralizētās joslas ierīkošana vai 1,5 m plata grāvja nodrošināšana un to uzturēšana vietās, kur dzelzceļš robežojas ar meža objektu (pie I ugunsbīstamības klases mežaudzēm un izcirtumiem)	Pēc nepieciešamības	Latvijas valsts dzelzceļš	Latvijas valsts dzelzceļš	Latvijas valsts dzelzceļš	
6	Meža ugunsdrošības preventīvā plāna izstrāde un iesniegšana Valsts meža dienestam	Reizi gadā līdz 1. aprīlim	Valsts meža dienests	Meža objekta īpašnieks	Meža objekta īpašnieks	

7	Iedzīvotāju informēšana par aizliegtu rīcību mežā ugunsnedrošajā laikposmā	Reizi gadā	Valsts meža dienests Pašvaldība	Valsts meža dienests Pašvaldība	Valsts meža dienests Pašvaldība	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VMD VUGD Pašvaldība	VMD VUGD Pašvaldība	VMD VUGD Pašvaldība Pašvaldības policija	
2	Informācijas saņemšana no iedzīvotājiem par draudiem	Nekavējoties	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība Pašvaldības policija	

3	Glābšanas dienestu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VMD VUGD	VMD VUGD Pašvaldība	Attiecīgais glābšanas dienests	
4	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	
4	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pēc nepieciešamības	VMD VUGD	VMD VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	VMD VUGD Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldība	

5	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	VUGD Pašvaldība	
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība	Pašvaldība	Pašvaldība	
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1. mēneša laikā	Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.11. Riska scenārijs. Epizootijas.

Epizootija ir dzīvnieku infekcijas slimība, kurai raksturīga dzīvnieku masveida saslimšana un strauja izplatība. Epizootijas viegli pārnēsājas ne tikai savvaļā, to rezultātā var ciest arī mājdzīvnieki. Dzīvnieku infekcijas slimība var tikt pārnesta arī uz cilvēku (piemēram, atsevišķi putnu gripas apakš tipi).

Sekas- nozares zaudējumi un negūtā peļņa saistībā ar dzīvnieku pārvietošanas un dzīvnieku produkcijas un izplatīšanas ierobežojumiem, dzīvnieku nogalināšanu un iznīcināšanu, novietņu un apkārtējās vides tīrīšanu, dezinfekciju un sakopšanu.

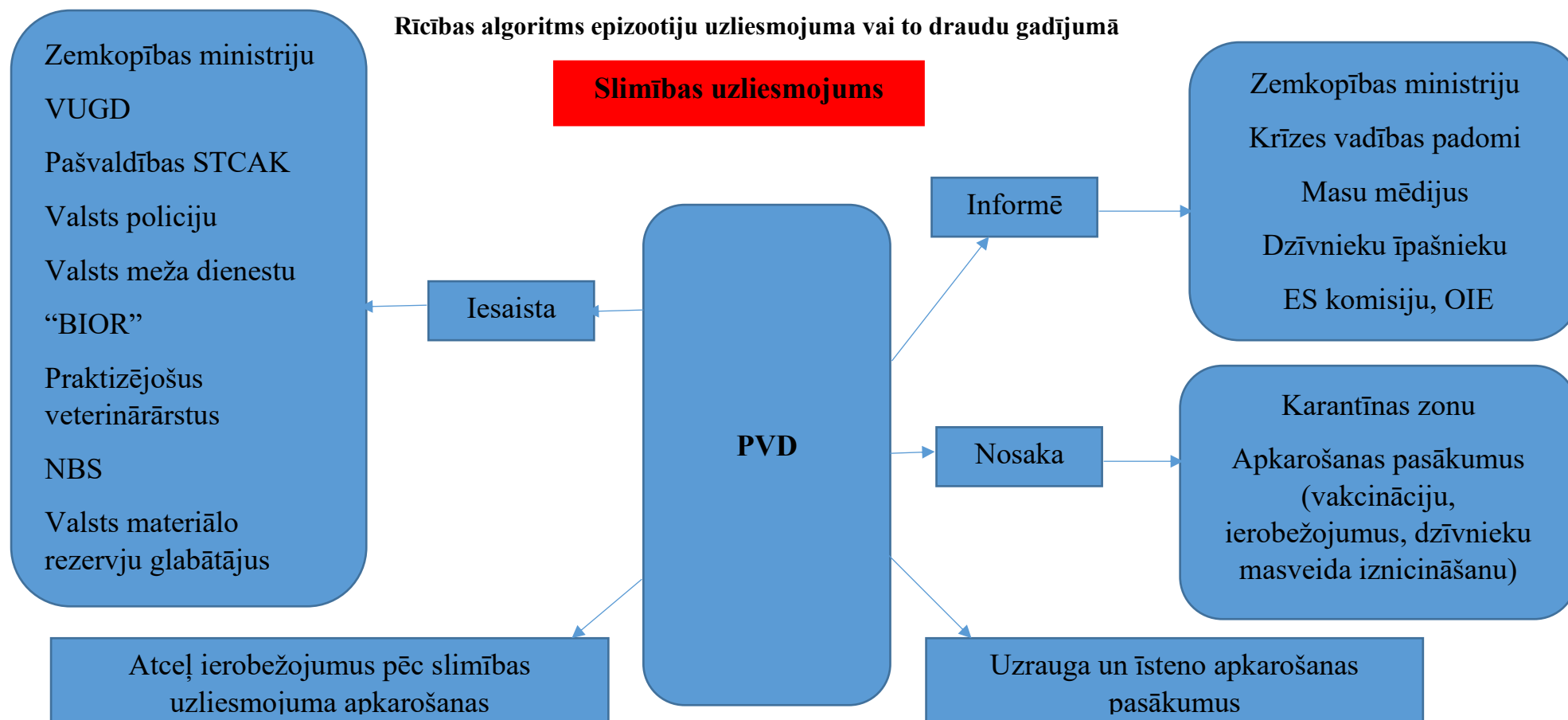
Pārtikas un veterinārais dienests sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām organizē un veic epizootijas kontroles un apkarošanas pasākumus.

Dzīvnieku īpašnieks var saņemt kompensāciju par zaudējumiem, kas radušies valsts uzraudzībā esošo dzīvnieku infekcijas slimību un epizootiju uzliesmojuma laikā. Kompensācija pienākas, ja dzīvnieki ir reģistrēti Lauksaimniecības datu centra datubāzē.

4.11.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Veterinārmedicīnas likums;
- Ministru kabineta 19.03.2002. noteikumi Nr.127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”;
- Ministru kabineta 01.04.2021. noteikumi Nr. 199 “Valsts uzraudzībā esošās dzīvnieku infekcijas slimības vai epizootijas uzliesmojuma laikā radušos zaudējumu kompensācijas noteikumi”;
- PVD “Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plāns”.

Rīcības algoritms epizootiju uzliesmojuma vai to draudu gadījumā

Avots: Zemkopības ministrija Nozares apdraudējuma novēršanas plāns

4.11.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Diagnosticie izmeklējumi un profilaktiskās vakcinācijas, kas ir būtiski atsevišķu novietņu dzīvnieku sugu veselības nodrošināšanā un kontrolē	Saskaņā ar noteikto grafiku	Atbildīgi dzīvnieku īpašnieki/turētāji sadarbībā ar praktizējošo veterinārārstu	Atbildīgi dzīvnieku īpašnieki/turētāji sadarbībā ar praktizējošo veterinārārstu	Valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	
2	Diagnosticie izmeklējumi un	Saskaņā ar noteikto grafiku	PVD	PVD sadarbībā ar	PVD sadarbībā ar	

	profilaktiskās vakcinācijas, kas ir būtiski atsevišķu savvaļas dzīvnieku sugu veselības nodrošināšanā un kontrolē			iesaistītajām institūcijām un uzņēmumiem	iesaistītajām institūcijām un uzņēmumiem	
3	Izstrādāt un apstiprināt “Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu”, uz ko pamatojoties tiek organizēta dzīvnieku slimību laboratoriskā uzraudzība	Reizi gadā	PVD	PVD	PVD	

4	Sabiedrības informēšanas pasākumi	Regulāri	PVD Pašvaldība	PVD Pašvaldība	PVD Pašvaldība	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Novietnes īpašnieku, dzīvnieku tirgotāju, preses un citus sabiedrības informācijas līdzekļu, izstāžu un konkursu informēšana par kārtību, kāda jāievēro slimības apkarošanas laikā	Pēc slimības konstatēšanas	PVD	PVD Pašvaldība	PVD Pašvaldība	
2	Informēt par slimības	Nekavējoties	PVD	PVD		

apkarošanas pasākumiem dzīvnieku īpašniekus vai turētājus, dzīvnieku izcelsmes pārtikas produktu pārstrādes, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu pārstrādes un dzīvnieku barības ražošanas komersantus un slimības apkarošanas pasākumos iesaistītās valsts iestādes un pašvaldības				PVD	
---	--	--	--	-----	--

3	Kārtības noteikšana, kādā veicamas nepieciešamās darbības epizootijas apkarošanas laikā	Nekavējoties	PVD	PVD	PVD	
4.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas dzīvnieku infekcijas slimības izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	ZM PVD	PVD	PVD	
5.	Dzīvnieku masveida iznīcināšanas pasākumu organizēšana,	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD Komersants	

	t.sk. dzīvnieku līķu transportēšana uz iznīcināšanas vietu un līķu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrolē					
6	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un	1. mēneša laikā	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

	kompensācija par zaudējumiem noteikšana					
8.	Atbalsts dzīvnieku īpašniekiem vai turētājiem iznīcināto mājlopu atjaunošanai vai kompensēšanai	Pēc nepieciešamības	ZM PVD LAD	ZM PVD LAD	ZM PVD LAD	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.12. Riska scenārijs. Epifitotijas.

Epifitotija ir augu infekcijas slimības vienlaicīga izplatīšanās plašā teritorijā.

Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Īpaši bīstams ir egļu astoņzobu mizgrauzis.

Kukaiņu masveida savairošanās risks vērtējams kā nozīmīgs, jo tā iestāšanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Ņemot vērā klimata pārmaiņas, savairošanās risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

Epifitotijas risks ir vērtējams kā nozīmīgs un tās iestāšanās gadījumā var rasties būtiski zaudējumi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, kas var ietekmēt valsts ekonomiku un starptautisko tirdzniecību. Ņemot vērā klimata pārmaiņas, epifitotijas risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

4.12.1.Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Augu aizsardzības likums;
- Valsts augu aizsardzības dienesta uzraudzības plāns;
- Ministru kabineta 20.04.2021. noteikumi Nr.255 “Kārtība, kādā piešķir un izmaksā kompensāciju par fitosanitāro pasākumu izpildi”;
- Ministra kabineta 17.12.2020. noteikumi Nr. 772 “Augu karantīnas noteikumi”;
- Ministru kabineta 16.10.2018. noteikumi Nr.640 “Fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)”;
- Ministru kabineta 28.02.2012. noteikumi Nr.145 “Noteikumi par fitosanitāriem pasākumiem un to piemērošanas kārtību koksnes iepakojamam materiālam”.

4.12.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Sabiedrības informēšanas pasākumi par kukaiņu masveida savairošanos, par sekām un sagaidāmo rīcību	Pastāvīgi	ZM VAAD	ZM VAAD	ZM VAAD Pašvaldība	
2	Meža sanitārā stāvokļa prasību kontrole	Pastāvīgi	ZM VMD	VMD	VMD	

3	Meža kaitēkļu un slimību zinātniskā monitoringa datu analīze (Kukaiņu bojājumi, īpaši egļu astonezobu mizgrauža bojājumi)	Reizi ceturksnī	ZM LVMI Silava	LVMI Silava	LVMI Silava	
4	Augu aizsardzības, uzraudzības un kontroles pasākumu pilnveidošana normatīvajos aktos	Pēc nepieciešamības	ZM VAAD	ZM VAAD	ZM VAAD	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par aizdomām uz augu infekcijas	Pastāvīgi	VAAD	VAAD	VAAD	

	slimību masveida izplatīšanos, kurām raksturīga ātra izplatīšanās lielā mērogā, kā arī par bīstamo infekcijas slimību ieviešanas draudiem, tās precizēšana un apkopošana, un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana					
2	Apdraudējuma novērtēšana, iespējamo apdraudēto objektu (zemes vienību un augu	Pēc nepieciešamības	ZM VAAD	VAAD	VAAD Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	

	populācijas) apsekošana, iesaistāmo institūciju apziņošana					
3	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo augu masveida infekciju	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD VUGD	VAAD VUGD Pašvaldības Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti	
4.	Augu vai zemes īpašnieku informēšana par aizdomām uz	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Pašvaldība	

	augu masveida saslimšanu vai slimību izplatību, informēšana par veicamajiem pasākumiem un slimību izplatīšanos ierobežošanas pasākumiem					
5.	Augiem kaitīgo organismu apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana, t.sk. inficēto/invadēto augu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs Komersanti	

6	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	
7.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas augu slimības un to izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Pašvaldība	
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par	1. mēneša laikā	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

	zaudējumiem noteikšana					
9.	Atbalsts augu vai zemes īpašniekiem augu atjaunošanai vai kompensēšanai	Pēc nepieciešamības	ZM LAD	ZM LAD	ZM LAD	
10	Postījumos bojāto mežaudžu apzināšana un uzraudzība	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD Meža īpašnieki (valdītāji)	
11.	Iedzīvotāju brīdināšana par iespējamo masveida kukaiņu savairošanos un informēšana par veicamajiem pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VMD	VMD	VMD Pašvaldība	

12.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.	Reizi gadā	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	
13.	Atbalsts meža ugunsgrēkos un dabas katastrofās iznīcinātu mežaudžu atjaunošanai.	Pēc iespējas	ZM VMD	ZM VMD	ZM VMD	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.13. Riska scenārijs. Epidēmijas. Pandēmijas.

Epidēmija - infekcijas slimības izplatīšanās, kas stipri pārsniedz parasto saslimstības līmeni attiecīgajā apvidū. Atkarībā no slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmija var būt īslaicīga - uzliesmojuma veidā - vai arī attīstīties lēnām - tad tā turpinās ilgāku laiku un saslimstība ir liela. Ja slimība regulāri atkārtojas kādā apvidū, kurā pastāv šīs slimības vai tās ierosinātāju attīstībai labvēlīgi apstākļi, to sauc par endēmiju. Ja epidēmija aptver vairākas valstis, kontinentus vai pat visu pasauli, tā ir pandēmija. Parasti epidēmijas saistītas ar sociāli ekonomiskiem satricinājumiem (karš, bads) vai stihiskām dabas parādībām (plūdi, zemestrīce). Epidēmijas intensitāte atkarīga no slimo cilvēku vai dzīvnieku, kā arī infekcijas nēsātāju daudzuma epidēmijas perēkli, no infekcijas pārnēsāšanas iespējamības, cilvēka uzņēmības pret infekcijas slimību. Atsevišķu infekcijas slimību izplatība saistīta ar noteiktām ģeogrāfiskām un klimatiskām joslām; daudzām infekcijas slimībām raksturīga sakarība ar noteiktu gadalaiku. Tomēr daudz lielāka nozīme epidēmijas izraisīšanā ir iedzīvotāju materiālās labklājības līmenim, dzīves apstākļiem, uzturam, darba raksturam un apstākļiem, sanitāram kultūras līmenim, veselības aizsardzības sistēmai u.c.

Epidēmija vai pandēmija ir vērtējama kā augsts risks un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem pasākumiem.

Drošs un efektīvs veids savlaicīgai aizsardzībai pret bīstamām infekcijas slimībām ir vakcinācija. Vakcinācija ne vien paaugstina cilvēka imunitāti, bet arī sabiedrības kopējo, ko dēvē par “kolektīvo imunitāti”. Ja 90—95% sabiedrībai ir imunitāte pret konkrēto infekciju, tad tā neizplatās valsts teritorijā, pat ja infekcija tiek ieviesta. Kolektīvā imunitāte arī pasargā cilvēkus, kuriem vakcinācija ir liegta īslaicīgu vai absolūtu kontrindikāciju dēļ. Tāpat tā aizsargā bērnus, kuri vēl nav vakcināti, jo nav sasnieguši vakcinācijai atbilstošo vecumu. Samazinoties kolektīvajai imunitātei, saslimstība ar atsevišķām infekcijas slimībām pieaug, tādēļ, lai nepieļautu infekciju atgriešanos, vakcināciju nepieciešams turpināt arī tad, ja valstī saslimšanas gadījumi ar atsevišķām infekcijas slimībām pēdējos gados netiek reģistrēti vai tiek reģistrēti ļoti reti.

4.13.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti

- Epidemioloģiskās drošības likums;
- Ministru kabineta 02.07.2019. noteikumi Nr.2996 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi tuberkulozes izplatības ierobežošanai”;
- Ministru kabineta 06.11.2012. noteikumi Nr.752 “Noteikumi par masalu un masaliņu pretepidēmijas pasākumiem”;
- Ministru kabineta 16.11.2010. noteikumi Nr.1050 “Sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu veikšanas kārtība”;
- Ministru kabineta 13.05.2008. noteikumi Nr.328 “Noteikumi par poliomielīta pretepidēmijas pasākumiem”;
- Ministru kabineta 21.11.2006. noteikumi Nr.948 “Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem”;
- Ministru kabineta 14.06.2005. noteikumi Nr.413 “Kārtība, kādā veicama personu obligātā medicīniskā un laboratoriskā pārbaude, obligātā un piespiedu izolēšana un ārstēšana infekcijas slimību gadījumos”;
- Ministru kabineta 26.09.2000. noteikumi Nr. 330 “Vakcinācijas noteikumi”.

4.13.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Iedzīvotāju informēšanas pasākumi par infekcijas slimībām,	Regulāri	VM	VM SPKC	VM SPKC Pašvaldība	

	vakcinācijas nozīmi, sagatavotību un sagaidāmo rīcību epidēmijas un pandēmijas gadījumā					
2	Sanitāro un higiēnas normu ievērošana pašvaldības iestādēs un struktūrvienībās	Regulāri	Pašvaldība	Pašvaldība Pašvaldības iestādes un struktūrvienības	Pašvaldība Pašvaldības iestādes un struktūrvienība s	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Informācijas saņemšana par infekcijas slimības uzliesmojumu un masveida izplatīšanos	Epidēmijas vai pandēmijas sākuma posmā	VM SPKC	VM SPKC	VM SPKC	

2	Pašvaldības sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Siguldas novada STCAK priekšsēdētājs	Siguldas novada STCAK Nolikumā noteiktās personas	Siguldas novada STCAK Nolikumā noteiktās personas	
3	Lēmuma pieņemšana un epidemioloģisko pasākumu īstenošana pašvaldībā, saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām, ieteikumiem un pašvaldību pretepidēmijas komisijas lēmumiem, pašvaldību iesaistīšana	Pēc nepieciešamības	SPKC Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības	Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības	Pašvaldība Pašvaldību iestādes Pašvaldību kapitālsabiedrības	

	problēmjaautājumu risināšanā savā teritorijā attiecībā uz sociālās aprūpes, ārstniecības un izglītības iestāžu darbību un pakalpojumiem					
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcij Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Reaģēšanas pasākumos iesaistītās institūcijas	

			sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona			
5.	Informācijas apkopošana par radītiem zaudējumiem un kompensācijas noteikšana	1. mēnesis	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	Ministrija Pašvaldība	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

4.14. Riska scenārijs. Elektrotīklu bojājumi.

Laika apstākļi (vējš, vētra, elektrības vadu apledojums un citi), neprasnīgā iedzīvotāju saimnieciskā darbība elektrotīklu tuvumā (piemēram, ar būvniecības tehniku pārrauti vadi vai pārrakti kabeļi), tehniski bojājumi pārvades vai sadales elektrotīklā un nereti pat elektrības lietotāju ļaunprātīga rīcība mēdz izraisīt kopējā elektrotīkla bojājumus. Ēku iekšējo elektrotīklu defekti visbiežāk rodas nolietojušos, bojātu vai nepareizi ierīkotu un pieaugošajam elektrības patēriņam neatbilstošu elektrotīklu dēļ.

Siguldas novada teritoriju šķērso AS “Augstsprieguma tīkls” valdījumā esošas publiskas infrastruktūras elektroenerģijas pārvades tīkla 110kV un 330kV gaisvadu elektrolīnijas. Siguldas pagasta “Vildogas ceļš 9” atrodas pārvades tīkla transformatoru apakšstacija “Sigulda”. Novada teritoriju šķērso 20/0,4 kV (gaisvadu un kabeļu) elektropārvades līnijas, 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas, sadales punkti un citi energoapgādes objekti, kas atrodas AS “Sadales tīkls” valdījumā.

Elektrotīklu bojājumi pārvades sistēmā tiek vērtēti kā nozīmīgs risks ar nozīmīgām sekām, bet elektrotīklu bojājumi sadales sistēmā tiek vērtēti kā augsts risks ar vidējām sekām. Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos, tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulāri elektroietaišu uzturēšanas pasākumi.

Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu, piemēram, traucēta ūdens apgāde, siltumapgāde, sakaru nodrošinājums, iespējami traucējumi veselības aprūpes iestādēs u.c.

4.14.1. Ar nozari saistītie attīstības plānošanas dokumenti, tiesību akti un citi dokumenti.

- Enerģētikas likums;
- Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2013.gada 26.jūnija lēmums Nr.1/4 “Tīkla kodekss elektroenerģijas nozarē”;
- Ministru kabineta 19.04.2011. noteikumi Nr.312 “Enerģijas lietotāju apgādes un kurināmā pārdošanas kārtība izsludinātās enerģētiskās krīzes laikā un valsts apdraudējuma gadījumā”.

4.14.2. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi.

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji	Pasākuma apzīmējums (trigrafs)* saskaņā ar NATO krīžu reaģēšanas sistēmas rokasgrāmatu
1. Preventīvie un gatavības pasākumi						
1	Elektrotīklu uzturēšanas un pārbūves pasākumi	Regulāri	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstspriegum a tīkls", AS "Sadales tīkls"	
2	Gatavība rīcībām ārkārtas situācijās - mācības un testi reaģēšanai ārkārtas un krīzes situācijās	Regulāri	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstspriegum a tīkls", AS "Sadales tīkls"	

3.	Elektrolīniju trases uzturēšana un potenciāli apdraudošo koku izzāģēšana elektrolīniju aizsargjoslās, atbilstoši normatīvajos aktos noteiktai periodikai	Regulāri	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	
4	Kailvadu gaisvadu elektrotīkla īpatsvara pakāpenisku samazināšana, veicot elektrolīniju un elektroietaišu pārbūvi	Atbilstoši attīstības plānošanas dokumentācijā noteiktam	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls", AS "Sadales tīkls"	

5	Nodrošināt un uzturēt rezerves avārijas elektroapgādes avotus (izvērtējot konkrētu nepieciešamību)	Pēc nepieciešamības	Pašvaldība Kritiskās infrastruktūras īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība Kritiskās infrastruktūras īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Pašvaldība Kritiskās infrastruktūras īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi						
1	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana iespējamo elektrotīkla bojājumu gadījumā	Pēc nepieciešamības	AS “Sadales tīkls”	AS “Sadales tīkls”	AS “Sadales tīkls” VUGD Pašvaldība	
2	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	AS “Sadales tīkls” VUGD	AS “Sadales tīkls” VUGD	AS “Sadales tīkls” VUGD Pašvaldība	

3	Siguldas novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamīb as	STCAK priekšsēdētājs	STCAK priekšsēdētājs, loceklis	STCAK sekretārs	
4.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Pašvaldība STCAK	STCAK	STCAK	

Piezīme. * Aili aizpilda tikai pasākumiem, kas ir attiecināmi uz NATO krīžu reaģēšanas sistēmu.

V Agrīnā brīdināšana un iedzīvotāju informēšana.

Agrīnā brīdināšana ir mērķtiecīga un nekavējoties veicama cilvēku un atbildīgo institūciju informēšana par katastrofu vai katastrofas draudiem un nepieciešamo rīcību.

Valsts agrīnās brīdināšanas sistēma ir autonomi funkcionējoša tehnoloģiska sistēma vai šādu sistēmu kopums, kas nodrošina agrīno brīdināšanu. Valsts agrīnās brīdināšanas nodrošināšanai Siguldas bobsleja un kamaniņu trasē, Šveices ielā 13, Siguldas pilsētā un Vangažu vidusskolā, Gaujas 2, Vangaži, Ropažu novadā izvietotas trauksmes sirēnas.

Lēmumu par valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas aktivizēšanu:

- visā valstī vai vairāku republikas pilsētu un novadu teritorijā pieņem VUGD priekšnieks;
- Siguldas novadā - VUGD teritoriālās struktūrvienības vadītājs.

VUGD sistēmu aktivizē šādā kārtībā:

- pirms trauksmes sirēnu ieslēgšanas saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem **nosūta elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem informāciju** par katastrofu vai katastrofas draudiem un iedzīvotāju rīcību attiecīgajā situācijā;
- **ieslēdz trauksmes sirēnu Siguldā un Vangažos** un vismaz 3 minūtes raida brīdinājuma signālu;
- elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, ņemot vērā VUGD norādījumus par informācijas sniegšanas steidzamību, bez maksas jāizziņo VUGD sniegtā informācija par katastrofu vai katastrofas draudiem un iedzīvotāju rīcību attiecīgajā situācijā.

Trauksmes sirēnas izvietotas tā, lai raidītais skaņas signāls būtu dzirdams apmēram 1,5 kilometru rādiusā.

Lai nodrošinātu nacionālās un sabiedrības drošības intereses dažādās apdraudējuma situācijās, apdraudējuma teritorijā esošajiem cilvēkiem vienlaikus, elektronisko sakaru komersants, kas sniedz balss sakaru pakalpojumus publisko mobilo elektronisko sakaru tīklā, nosūtīs informāciju uz viņu mobilajiem telefoniem par negadījumu vai apdraudējumu, tā iemesliem, kā arī informācija par sagaidāmo rīcību. To būs iespējams īstenot dažu minūšu laikā neatkarīgi no apdraudējuma teritorijas lieluma un saņēmēju skaita teritorijā (nosaka 2023. gada 12. janvārī pieņemtie grozījumi “Civīlās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā”).

Nosūtītā informācija mobilajā telefonā parādīsies ar skaņas signālu.

Pašvaldības agrīnās brīdināšanas nodrošināšana.

Trauksmes sirēnu izvietojums nepārklāj visu Siguldas novadu. Siguldas novada pašvaldība izmantos visas pieejamās alternatīvas apziņošanas iespējas, piemēram, apziņošana izmantojot Pašvaldības, Valsts policijas autotransportu ar skaļruņiem/ruļļiem, pašvaldības darbinieki veiks savu radu un draugu apziņošanu ar lūgumu nodot informāciju citiem iedzīvotājiem, klientu apkalpošanas centros, bibliotēkās un citās sabiedriskās vietās tiks izvietots informatīvais materiāls par rīcību ārkārtējā situācijā, var tikt iesaistītas biedrības un citas nevalstiskās organizācijas, uzņēmējdarbības atbalsta punkta darbinieki informēs uzņēmējus u.c.

Pašvaldības iestāžu, struktūrvienību, Siguldas novada STCAK un iedzīvotāju apziņošanas kārtība noteiktā “Trauksmes gatavības plānā” (pielikums Nr.2).

Izplatot informāciju par ārkārtējo situāciju, iedzīvotājus informē par:

- evakuācijas nepieciešamību, paskaidrojot, kā sevi pasargāt no apdraudējuma;
- kā sagatavoties, ja evakuācija būs pēkšņa;
- kas jāņem līdzi evakuācijas gadījumā (**ikvienam jābūt spējīgam noturēties pirmās krīzes dienas - vismaz 72 stundas**);
- par nepieciešamību ieslēgt iekārtas, kas nodrošina elektronisko plašsaziņas līdzekļu pārraidītās informācijas saņemšanu vai informācijas iegūšanu atbildīgo iestāžu tīmekļa vietnē.

Informācijas saņemšana:

Siguldas novada pašvaldība - www.sigulda.lv; Facebook (Siguldas novada pašvaldība), X (@sigulda_aizrauj), Instagram (@siguldaaizrauj);

Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi - “Latvijas radio 1”; “Latvijas radio 2”; “Latvijas radio 3”; “Latvijas radio 4”; “Latvijas radio 5”; “Radio SWH”; “Radio “Skonto””; “Kristīgais radio”, “Saldus radio”; “MG Latgolas bolss”; “Kurzemes radio”; “Latvijas televīzija” LTV 1 un LTV 7; PBK (“Pirmais Baltijas kanāls”).

Informāciju var atrast sociālajā tīklā “Twitter” (@ugunsdzeseji, @Valsts_policija, @NMPDienests).

VI Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas.

Evakuācija ir patstāvīga pārvietošanās norādītājā drošajā virzienā vai pārvietošana uz drošu vietu pirms katastrofas vai katastrofas laikā no teritorijas vai telpas, kur izveidojušies apstākļi rada apdraudējumu cilvēku dzīvībai un veselībai.

Lēmumu par iedzīvotāju evakuāciju, pamatojoties uz informāciju par katastrofas draudiem, pieņem katastrofu pārvaldīšanas subjekts (koordinējošā ministrija vai Siguldas novada STCAK priekšsēdētājs), reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs vai objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

6.1. Evakuācijas veidi.

Vietēja mēroga katastrofas, kur katastrofas radīto postījumu apjoms nepārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas, iedzīvotāju evakuāciju veic katastrofas skartā pašvaldība, izveidojot pašvaldības evakuācijas koordinēšanas grupu (3. pielikums).

Reģionāla mēroga katastrofas, kur katastrofas radīto postījumu apjoms pārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas, iedzīvotāju evakuāciju veic Civilās aizsardzības komisija, izveidojot evakuācijas koordinēšanas grupas katrā pašvaldībā.

Valsts mēroga katastrofas, kur katastrofas radītie postījumi ietekmē visu valsts teritoriju vai nozīmīgu tās daļu, iedzīvotāju evakuāciju nodrošina Civilās aizsardzības komisija saskaņā ar Civilās aizsardzības operatīvās vadības centra norādēm.

Cilvēku evakuācija var tikt veikta no telpām vai no apdraudētās teritorijas:

- pirms katastrofas (laicīgi saņemot informāciju par pastāvošiem draudiem);
- katastrofas laikā (saņemot informāciju par notiekošo katastrofu);
- pēc notikušas katastrofas (saņemot informāciju par jau notikušu katastrofu).

Laicīgi saņemot informāciju par pastāvošiem draudiem, Siguldas novada STCAK organizē iedzīvotāju informēšanu par evakuācijas nepieciešamību, paskaidrojot, kā sevi pasargāt no apdraudējuma.

Informācija var būt rekomendējoša – tie ir ieteikumi par to, kā sevi pasargāt no apdraudējuma, kā sagatavoties, ja evakuācija būs pēkšņa, kas jāņem līdzi, ja vajadzēs pamest mājas.

Katastrofas laikā vai pēc notikušās katastrofas, pastāvot pamatotam apdraudējumam vai draudiem iedzīvotāju veselībai un dzīvībai, evakuācija ir obligāta.

Gadījumos, kad iedzīvotājs atsakās no evakuācijas, tas paraksta īpašu aktu, kurā apliecina, ka apzinās riskus savai dzīvībai un veselībai (atteikuma paraugs 4. pielikumā).

Ja tiek izsludināts izņēmuma stāvoklis vai ārkārtēja situācija, saskaņā ar likumu “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” stājas spēkā īpašs tiesiskais režīms, kurš pašvaldību institūcijām nacionālās drošības interesēs ļauj veikt fizisko personu un to kustamā īpašuma evakuāciju, ieskaitot piespiedu pārvietošanu.

Cilvēku evakuācija var būt īslaicīga vai uz ilgāku laika periodu. Īslaicīgas evakuācijas laikā nav nepieciešama papildus resursu iesaistīšana (izmitināšana, ēdināšana). Evakuējot cilvēkus uz ilgāku laiku, pašvaldība nodrošinās: cilvēku izmitināšanu, ēdināšanu, sociālo palīdzību.

Valsts apdraudējuma gadījumā pašvaldība nodrošina iedzīvotājus ar pirmās nepieciešamības rūpniecības precēm un pārtikas precēm.

Kārtību, kādā plāno nodrošinājumu ar pirmās nepieciešamības precēm, kā arī pirmās nepieciešamības preču izsniegšanas un tās kontroles kārtību, valstī nosaka Ministru kabineta 22.12.2015. noteikumi Nr.755 “Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pirmās nepieciešamības rūpniecības precēm valsts apdraudējuma gadījumā”.

Kārtību, kādā plānojama iedzīvotāju nodrošināšana ar pārtiku, kā arī pārtikas izsniegšanas un izsniegšanas kontroles kārtību valsts apdraudējuma gadījumā, nosaka Ministru kabineta 01.03.2022. noteikumi Nr. 147 “Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā”.

Siguldas novada pašvaldībai nav izveidoti rūpniecības un pārtikas preču krājumi.

6.2. Evakuācijas pulcēšanās vietas.

Siguldas novadā tiek noteiktās vairākas evakuācijas pulcēšanās vietas (9. pielikums).

Konkrētā pulcēšanās vieta tiek noteikta iedzīvotāju apziņošanas laikā, ņemot vērā vai riska zona neskar paredzēto pulcēšanās vietu.

Pulcēšanās vietās iedzīvotāji, kuri evakuācijai izmantos savus transportlīdzekļus, var saņemt informāciju par drošiem evakuācijas maršrutiem un noteiktām pagaidu izmitināšanas vietām.

Iedzīvotājiem, kuriem būs nepieciešama palīdzība saistībā ar nokļūšanu uz izmitināšanas vietu, būs nodrošināts pašvaldības transports.

6.3. Evakuācijas maršruti.

Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības teritorijā, apdraudētās teritorijas platuma, konfigurācijas un pārvietošanās. Evakuācijas maršrutus izstrādā evakuācijas koordinēšanas grupa. Evakuācijas maršrutu izstrādes atbalsta funkciju sniedz glābšanas darbu vadītājs vai Iekšlietu ministrija (izņēmuma stāvokļa gadījumā).

Nosakot evakuācijas maršrutus, tiek ņemts vērā, vai riska zona neskar paredzēto evakuācijas maršrutu un tas ir izbraucams, kā arī, vai evakuācijas maršrutā netiek apdraudēti evakuējamie. Papildus tiek izvērtēts, vai paredzētā izmitināšanas vieta pašreizējā brīdī ir spējīga uzņemt esošo skaitu evakuējamies.

Evakuācijas maršruti katrā situācijā tiek precizēti, iezīmējot uz kartes. Iezīmētā karte atradīsies evakuējamās grupas atbildīgās personas rīcībā.

Siguldas novada ielu un ceļu tīkla karte pieejama - <https://sigulda.gis.sungis.lv/map>

6.4. Transporta nodrošinājums.

Evakuācijas gadījumā pieļaujama situācija, kad iedzīvotāji katastrofas skartās teritorijas pamet ar savu privāto autotransportu.

Iedzīvotājiem, kuriem nav pieejams privātais autotransports, evakuācija tiks nodrošināta izmantojot Siguldas novada pašvaldības īpašumā esošo transportu (10. pielikums).

Nepieciešamības gadījumā Siguldas novada pašvaldības centrālās pārvaldes Transporta nodaļas vadītājs vēršīsies pēc palīdzības pie transporta pakalpojuma sniedzēja, kas saskaņā ar noslēgto pakalpojuma līgumu apkalpo Siguldas novadu.

6.5. Pagaidu izmitināšana.

Pagaidu izmitināšana ir mājokļa vai tam pielāgotu telpu nodrošināšana evakuētiem iedzīvotājiem uz laiku, kamēr iedzīvotāji nevar atgriezties savā dzīvesvietā.

Pašvaldībai pieejamās telpas ir skolas, pirmsskolas izglītības iestādes, kultūras centri, Mālpils dienesta viesnīcas un Mālpils tehnikuma telpas (5. pielikums).

Nepieciešamības gadījumā iespējama Siguldas novadā esošo izmitināšanas komersantu iesaiste.

6.6. Patvertnes.

Patvertne ir īslaicīga patveršanās vieta dažādu apdraudējumu gadījumā, piemēram, militāro raķešu un dronu uzlidojuma laikā.

Iedzīvotājiem uz publisku patvertni jādodas tikai tad, ja tā atrodas drošā, ne vairāk kā 300 metru attālumā un nokļūšanu līdz tai nekavē un neierobežo šķēršļi – iežogotas teritorijas, ūdentilpes u.c. Ja drošā (līdz 300 metru) attālumā patvertne nav izvietota, tad apdraudējuma gadījumā drošākais patvērums būs tajā ēkā, kur cilvēks jau atrodas, vai patvērums ir jāmeklē tuvākajā ēkā, ievērojot “divu sienu principu”, kas nozīmē, ka starp cilvēku un ēkas ārējām sienām ir vismaz divas sienas.

Siguldas novada pašvaldībā, publiski pieejamas patvertnes ir apkopotas 6. pielikumā un Siguldas mājas lapā, sadaļā <https://sigulda.lv/novads/civila-aizsardziba/>.

6.7. Evakuēto uzskaitē.

Evakuējamo personu reģistrāciju un uzskaiti veic nozīmētās evakuācijas nodrošināšanas darba grupas locekļi izmitināšanas vietās.

Veicot evakuējamo personu reģistrāciju, noskaidro sekojošu informāciju (skat. 1. tabulu):

- personas vārds uzvārds, personas kods;
- deklarētā dzīvesvieta (ja atšķiras no deklarētās dzīvesvietas, tad arī faktiskā);
- vai ir nepieciešama medicīniskā, sociālā, psiholoģiskā palīdzība;
- cita būtiska informācija.

Uzskaites datus (uzņemto cilvēku skaits, brīvās vietas u.c.) norīkotā persona periodiski ziņo evakuācijas grupas vadītājam.

1. tabula.

Evakuējamo personu uzskaites lapa.

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Personas kods vai dzimšanas datums	Deklarētā dzīves vieta	Faktiskā dzīves vieta	Nepieciešamā palīdzība (sociālā, medicīniskā, psiholoģiskā)	Izmitināšanas vieta

6.8. Evakuēto ēdināšana.

Pašvaldībā noslēgti ēdināšanas pakalpojuma līgumi skolniekiem un pirmsskolas iestādes audzēkņiem.

Evakuēto iedzīvotāju ēdināšana tiks nodrošināta izmantojot ēdināšanas pakalpojuma sniedzējus, veicot grozījumus pakalpojuma sniegšanas līgumā.

Lai ievērotu sanitāro normu prasības, ēdiens tiks piegādāts uz izmitināšanas vietām ar ēdinātāja pakalpojuma sniedzēja spēkiem.

Izmantojot internetā pieejamo informāciju, apkopotas Siguldas novadā esošās zemnieku saimniecības, kuru atbalsts var tikt izmantots ārkārtējas situācijas laikā (7. pielikums). Siguldas novadā nav noslēgti līgumi ar zemnieku saimniecībām. Siguldas novada teritorijā atrodas vairāki pārtikas veikali, kuros ir pārtikas rezerves dažām dienām.

Organizējot iedzīvotāju evakuāciju, evakuētajiem tiks ieteikts sev līdzī nēmt pārtiku vismaz 72h izdzīvošanai.

Ūdens padeves traucējumu gadījumos dzeramā ūdens nodrošināšanai tiks izmantots pārtikas veikalos pieejamais ūdens vai ūdens apgādes komersanta piegādāts ūdens ūdenscisternās.

Siguldas novada pašvaldība reizi gadā organizē ūdens paraugu ņemšanu populārākajos Siguldas apkārtnes avotos (7. pielikums), lai iegūtu informāciju par mikrobioloģiskā piesārņojuma klātbūtni avotu ūdenī. Analīžu rezultāti ir mainīgi, tāpēc iedzīvotāji aicināti avotu ūdeni uzturā nelietot, un, ja tomēr (ārkārtas situācijā, pie nosacījuma, kad nav ķīmiskais, radiācijas vai cits piesārņojums, kas ietekmē ūdens kvalitāti) tas tiek lietots, pirms lietošanas ūdens jānovāra.

6.9. Evakuēto sociālā un medicīniskā aprūpe.

Evakuēto personu sociālo aprūpi organizē pašvaldības sociālais dienests.

Pašvaldības sociālā dienesta speciālisti veic personas novērtēšanu un pieņem attiecīgu lēmumu par cilvēkam nepieciešamā pakalpojuma veidu.

Ja aprūpi nodrošinās nevarīgā cilvēka ģimenes loceklis, to var organizēt evakuācijas izmitināšanas vietās.

Gadījumos, kad sociālo aprūpi izmitināšanas vietās nav iespējams nodrošināt, personas tiek nogādātas uz aprūpes centriem.

Medicīnisko palīdzību cietušiem sniegs, atkarībā no situācijas, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāde, SIA “Siguldas slimnīca”, ģimenes ārsti un cits ārstniecības personāls (10. pielikums).

6.10. Evakuēto personu īpašuma apsardze.

Evakuēto personu īpašumus, tai skaitā arī pašvaldības īpašumus, kur tiek uzstādīta apsardzes sistēma un noslēgts atbilstošs pakalpojuma līgums, apsardzi nodrošina apsardzes pakalpojuma komersants. Mainot līguma nosacījumus, apsardzes firmas var tikt iesaistītas arī citu personu īpašumu apsardzes nodrošināšanai. Apsardzes firmas Siguldas novadā skatīt 11. pielikumā.

Evakuēto personu īpašumus, kur nav uzstādīta apsardzes sistēma vai nav noslēgts attiecīgais pakalpojuma līgums, apsardzes nodrošināšanai piesaista Valsts policiju, Pašvaldības policiju.

Nepieciešamības gadījumā Siguldas novada STCAK var lūgt Zemessardzes piesaistīšanu.

Pašvaldības policijas, Valsts policijas un Zemessardzes iesaistīšana īpašuma apsardzē netiek iesaistīta izņēmuma stāvokļa gadījumos.

6.11. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā.

Siguldas novada STCAK nav noslēgti līgumi ar blakus esošām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu. Civilās aizsardzības sistēmas organizācijas pamatā ir teritoriju sadarbības princips un tas tiek uzskatīts par instrumentu, lai efektīvāk risinātu dažādas problēmas, tai skaitā arī evakuēto personu uzņemšanas jomā.

VII Karš, militārs iebrukums vai to draudi.

Karš ir plašs konflikta stāvoklis starp valstīm, organizācijām vai relatīvi lielām cilvēku grupām, ko raksturo vardarbīga, fiziska spēka pielietošana pret pretējo karojošo pusi un dažreiz arī pret civiliedzīvotājiem.

Draudi Latvijas republikas nacionālajai drošībai ir saistīti ar situācijas attīstību starptautiskajā drošības vidē, Krievijas militārajām aktivitātēm Latvijas robežu tuvumā, ļaunprātīgām kiberaktivitātēm un starptautiskā terorisma tendencēm. Draudus rada arī atsevišķu ārvalstu centieni ar politiskiem, humanitāriem, informatīviem un ekonomiskiem līdzekļiem ietekmēt Latvijas valsti, sabiedrību un tās vērtības, līdzšinējo uz Rietumiem orientēto valsts ārpolitisko kursu, kā arī iekšpolitisko stabilitāti.

Apdraudējuma veidi:

Hibrīddraudu izpausmes ir daudzpusīgas, un tās var ietvert gan militārus līdzekļus un to izmantošanas draudus, gan plaša spektra nemilitāru līdzekļu pielietošanu, sākot ar izlūkošanas un drošības dienestu operācijām, kiberuzbrukumiem, plašām informācijas kampaņām un dezinformācijas izplatīšanu, pretrunu un konflikta potenciāla izmantošanu sabiedrībā, un beidzot ar ekonomisko spiedienu un terorismu. Hibrīddraudu izpausmes tiek īstenotas sinhroni, vienai otru papildinot, turklāt to būtība ir maksimāli slēpt jebkādu saikni ar attiecīgo aktivitāšu plānotājiem, tāpat arī to īstenotājus daudzos gadījumos var nojaust, taču precīzi noteikt un pierādīt to iesaisti ir ļoti grūti. Hibrīddraudiem, tostarp kiberdrošības riskiem arī turpmāk būs pieaugoša tendence, īpaši ņemot vērā informācijas tehnoloģiju attīstību.

Militāru apdraudējumu Latvijas drošības videi raksturo vairāku militāru un nemilitāru faktoru savstarpēja mijiedarbība. Ārējo drošības risku un apdraudējumu nozīme Latvijas nacionālās drošības kontekstā ir saglabājusies augstā līmenī. Krievijai turpinot uzturēt konfrontāciju ar rietumvalstīm, tās īstenotā agresīvā drošības politika Baltijas reģionā ir uzskatāma par galveno apdraudējuma avotu Latvijas nacionālajai drošībai.

Krievijas bruņoto spēku modernizācija, militāro spēju attīstība, jo īpaši Eiropas stratēģiskajā virzienā, spēku mobilitāte, operāciju pieredzes uzkrāšana, dažāda veida un mēroga militāro mācību organizēšana, tostarp Latvijas pierobežā, kā arī

regulāra spēka demonstrēšana kombinācijā ar dažādām nemilitāra rakstura aktivitātēm palielina militāra apdraudējuma aktualitāti. To pastiprina Krievijas iepriekš apliecinātā gatavība izmantot militāru spēku savu ārpolitisko mērķu sasniegšanā.

Nemot vērā Krievijas stratēģisko uzskatu par NATO un tās aktivitāšu radīto apdraudējumu savām nacionālajām interesēm, Krievija regulāri cenšas graut Alianses vienotību, tiecoties ietekmēt tās kopējos un dalībvalstu individuālos lēmumu pieņemšanas procesus, kā arī mazināt NATO kā Eiropas drošības garanta lomu. Šajā kontekstā vienlaikus notiek mēģinājumi ar konvencionāliem un nekonvencionāliem paņēmieniem testēt kolektīvās aizsardzības principa ievērošanas robežas, izvairoties no tiešas militāras konfrontācijas ar NATO.

Ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu apdraudējumu pret Latviju īsteno vairāku valstu izlūkošanas un drošības dienesti. Būtiskāko apdraudējumu NATO un ES dalībvalstu kolektīvajai drošībai, kā arī Latvijas valsts nacionālajai drošībai un interesēm rada Krievijas specdienesti. Krievijas Bruņotie spēki un militārā infrastruktūra, kas izvietota Eiropas stratēģiskajā virzienā, paredz arī militārajiem mērķiem pieskaņotu izlūkošanas un speciālo uzdevumu spēju attīstību, kas vērstas pret Latviju. Krievijas specdienestu darbība pret Latviju iekļaujas pret rietumvalstīm vērstā aktivitāšu kopumā.

Krievijas specdienesti īsteno mērķtiecīgu un sistemātisku darbu, lai iegūtu izlūkošanas informāciju par būtiskākajiem Latvijas iekšpolitikas, ārpolitikas, drošības politikas, ekonomikas un enerģētikas politikas aspektiem, kā arī seko līdzi sociālajiem procesiem un sabiedrības noskaņojumam. Latvijas aizsardzības spējas, NATO rīcības stratēģija reģionā, Alianses paplašinātā klātbūtne, kā arī ārējās robežas drošība un situācija pierobežā piesaista pastiprinātu Krievijas specdienestu interesi. Par šiem jautājumiem interesi izrāda arī citi ārvalstu specdienesti.

Līdztekus izlūkošanas informācijas vākšanai un aģentūras pozīciju stiprināšanai, Krievijas specdienesti izvērš īstermiņa un ilgtermiņa ietekmes pasākumus: veido ietekmes aģentu tīklu, veic ietekmes sviru izpēti un stiprināšanu, kā arī īsteno mērķtiecīgas ietekmes operācijas, lai Kremlim vēlamā veidā virzītu lēmumu pieņemšanu, sociālpolitiskos procesus un sabiedrisko domu. Pieaug Krievijas spējas pielietot kompleksas ietekmes operācijas, kombinējot dažādas metodes.

Krievijas specdienesti mērķu un uzdevumu sasniegšanai izmanto daudzpusīgas darba metodes, darbu organizē strādājot no savas valsts teritorijas, īslaicīgi ieceļojot Latvijā, izmantojot diplomātisko pārstāvniecību pozīcijas, aktīvi strādājot

informatīvajā telpā, tostarp sociālajos tīklos. Pieaug tehniskās izlūkošanas spējas – kiberizlūkošana, signālu un datu pārtveršana. Šādi iegūta informācija var tikt izmantota aktīvo pasākumu un ietekmes operāciju īstenošanā.

Kiberapdraudējums Latvijai ir uzskatāms par būtisku nacionālās drošības apdraudējumu, kas sistemātiski pieaug, jo IT nozīmei un lomai ir pieaugoša tendence globālā mērogā, kā arī valsts pārvaldes, sabiedrības un ekonomikas funkcionēšanā. Valsts un sabiedrības izdzīvotspēja paliek aizvien vairāk atkarīga no IT. IT infrastruktūra savstarpēji savieno institūcijas un uzņēmumus gan Latvijā, gan ārvalstīs. Attiecīgi, iespējamie apdraudējumi vienai institūcijai var radīt riskus citām, tāpat apdraudējumi vienā valstī var ietekmēt citu valstu kibertelpas drošību.

Iekšējā drošība ir saistīta ar Latvijas iedzīvotāju drošības sajūtu ikdienā, sociālekonomisko situāciju valstī, tiesiskuma ievērošanu, kā arī valsts robežas drošību. Iekšējā drošība ir atkarīga arī no ārējiem faktoriem, piemēram, starptautiskās drošības vides un atsevišķu valstu īstenotās ārpolitikas. Valsts konstitucionālā iekārta ir daļa no iekšējās drošības jēdziena, kas ir cieši saistīta ar Latvijas Republikas Satversmē noteiktajām pamatvērtībām: valstisko neatkarību, demokrātiju un teritoriālo integritāti.

Viens no galvenajiem iekšējās drošības elementiem ir saliedēta un spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurā pastāv vienota izpratne par pamatvērtībām un valsts ģeopolitisko orientāciju. Latvijas sabiedrība ir etniski daudzveidīga, tās vienotību ietekmē iedzīvotāju dažādas vēsturiskās pieredzes un vērtīborientācijas. Vienlaikus Latvijas sabiedrībā pieaug sociālā nevienlīdzība, bet daļa iedzīvotāju nejūtas droši par savu materiālo stāvokli un finansiālajām iespējām nākotnē. Pieaugot iedzīvotāju atsvešinātībai no valsts, samazinās sabiedrības līdzdalība sabiedriski politiskajās aktivitātēs ikdienā, kā arī tās spēja mobilizēties valsts aizsardzībai kritiskās situācijās.

Latvijas informatīvajai telpai radītais apdraudējums

Latvijas mediju tirgū pastāv brīvā tirgus un konkurences nosacījumi, kas iedzīvotājiem dod rīcības brīvību izvēlēties sev tīkamu informācijas avotu. Vienlaikus Latvijas un Eiropas drukāto un elektronisko mediju pieejamība nacionālā un reģionālā

līmenī ir būtisks informatīvās telpas drošības elements. Demokrātiskā sabiedrībā un brīvā tirgus apstākļos valsts nevar tieši ietekmēt iedzīvotāju izvēli par labu konkrētam medijam. Trešajās valstīs, īpaši Krievijā, veidoto audiovizuālo saturu bieži vien ir finansiāli izdevīgāk iepirkt, nekā Latvijā vai Eiropā veidotos audiovizuālos produktus. Tas atvieglo ienākšanu Latvijas informatīvajā telpā arī tādām mediju saturam, kas ir pretrunā ar Satversmes burtu un garu, satur nepatiesu informāciju vai sagrozītas vēstures interpretācijas.

Galvenais ārējais apdraudējums Latvijas informatīvajai telpai ir Krievijas īstenotā informatīvā politika ar mērķi graut Latvijas politisko, ekonomisko un sociālo ilgtspēju un stabilitāti, kā arī veidot Latvijas sabiedrisko domu sev vēlamā virzienā. Latvijas sabiedriskās domas ietekmēšanai Krievija izmanto dažādus līdzekļus, kā arī plašu dezinformācijas un propagandas metožu klāstu.

Terorisma draudi.

Latvijā terorisma draudu līmenis pašlaik ir zems un Valsts drošības dienesta rīcībā esošā informācija neliecina, ka tuvākajā laikā situācija varētu mainīties.

Vienlaikus vairākās Eiropas valstīs saglabājas paaugstināti un augsti terorisma draudi un cilvēku masveida pulcēšanās vietas joprojām ir viens no galvenajiem teroristu uzbrukumu mērķiem.

Lai gan Latvijas Republika ir NATO dalībvalsts un konvencionāla militāra konflikta iespējamība ir vērtējama kā relatīvi zema, tomēr teorētiski pastāv hipotētiska iespēja, ka Latvijas Republika kā NATO dalībvalsts tiek militāri apdraudēta.

Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā koordinē IEM sadarbībā ar VUGD, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru, kas savukārt koordinē civilās aizsardzības jautājumus ar pašvaldībām.

VIII Pašvaldības civilās aizsardzības darbības pasākumi militāra iebrukuma gadījumā vai kara laikā.

Pašvaldības civilās aizsardzības darbības mērķi militāra iebrukuma vai kara gadījumā:

- nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzības pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu.

Siguldas novadā civilās aizsardzības pasākumus militāra iebrukuma vai kara gadījumā iniciē un koordinē Siguldas novada STCAK.

8.1. Iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošinājums.

Pamatvajadzības ir uzturs, mājoklis, veselības aprūpe, medicīniskā palīdzība, elektroapgāde, ūdensapgāde, siltumapgāde, atkritumu un notekūdeņu savākšana, sakaru nodrošinājums.

Pirmās 72 stundas jeb 3 dienas – krīzes situācijā vitāli svarīgs periods, kura laikā iedzīvotājiem ir jāspēj pašiem par sevi parūpēties, ļaujot atbildīgajiem dienestiem u STCAK sagatavoties nepieciešamās palīdzības sniegšanai.

Iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšana atrunāta plāna 6. punktā un to apakšpunktos.

Negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu, piemēram, traucēta ūdensapgāde, siltumapgāde, sakaru nodrošinājums, iespējami traucējumi veselības aprūpes iestādēs u.c., var radīt būtiski bojājumi elektrosadales tīklos.

Elektropadeves traucējuma gadījumos ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, siltumapgādes komersanti, ārstniecības iestāde izmantos elektroģeneratorus, kas var nodrošināt nepieciešamo enerģiju kādu laiku.

Elektroģenerātoru izmantošana siltumapgādes uzņēmumos nenodrošinās daudzīvokļu māju iedzīvotājus ar siltumu. Daudzīvokļu ēku pārvaldniekiem, vienojoties ar iedzīvotājiem, nepieciešams parūpēties par elektroģeneratora iegādi.

Parūpēties par elektroģeneratora iegādi nepieciešams arī pašvaldībai, lai nodrošinātu Sociālo aprūpes māju iedzīvotāju pamatvajadzības.

8.2. Pašvaldības atbalsts valsts aizsardzības sistēmai.

Lai sekmētu pašvaldības rīcībā esošās infrastruktūras, mobilitātes un pretmobilitātes resursu izmantošanu NBS spēju plānošanai, pašvaldībā izveidota NBS atbalsta vadības grupa (8.pielikums).